

Belediye

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Dijital Yayınıdır

Gazetesi

GÖKAN ZEYBEK

CHP Yerel Yönetimler ve Dirençli Kentlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

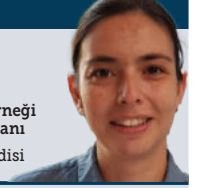
"CHP BELEDİYECİLİĞİ GELECEĞİN TEMİNATIDIR"

Toplumu ilgilendiren her konuda, aşılması gereken her sorunda belediyelerimiz etkin ve etkili toplumsal politikalar üretecekler. Ülkemizin geleceği, partimizin vizyonuyla aydınlanacak. **Sayfa.3**

Röportaj

İPEK SÜR TOPUZOĞLU

Tarım Ekonomisi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı
Ziraat Yüksek Mühendisi

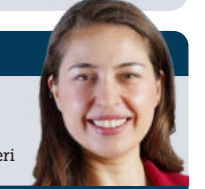
"İYİ HAZIRLANMIŞ TARIM ENVANTERİNE İHTİYACIMIZ VAR"

Agroekolojinin gerçek bir çözüme dönüşebilmesinde üretici ve tüketicinin de sorumluluğu çok fazla. **Sayfa.5**

Yazı

ESRA HURİ BULDUK

SODEM Genel Sekreteri

"SODEM YENİ DÖNEME HAZIR"

SODEM, sosyal demokrat belediyelerin dayanışma, güçlenme, koordinasyon ve eşgüdüm merkezi olması için belediye başkanlarının güncel ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlendi. **Sayfa.7**

Belediyelerden Haberler

Sayfa.24

SODEMSEN

ATA ALKAN

SODEMSEN İdari ve Mali İşler Müdürü

"TURİZMİN ÖNEMİ VE GELİŞMESİ İÇİN YAPILMASI GEREKENLER" **Sayfa.30**

"AGROEKOLOJİ, TARIM İÇİN GERÇEK BİR SEÇENECTİR"

Prof. Dr. TAYFUN ÖZKAYA
Tarım Ekonomisti

Röportaj

"Neoliberal tarım politikaları, çiftçinin eline geçen fiyatların devlet desteğiyle artırılmasının güya serbest piyasaya aykır olduğunu ileri sürmektedir. Tütün, fındık gibi ürünlerde piyasaya büyük ölçüde veya tamamen yabancı tekeller hâkimdir. Diğer ürünlerde de çiftçi, verilen fiyatları kabul etmek zorunda kalmaktadır. **Sayfa.2**

TARIM POLİTİKALARINDA DÜNYA ÜLKELERİNDEN ÖRNEKLER

Sayfa.8

Haftanın Röportajları Sayfa.11

2024-2029 HİZMET DÖNEMİNDEKİ TARIM POLİTİKALARINI BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

MANSUR YAVAŞ
ANKARA

CEMİL TUĞAY
İZMİR

MUSTAFA BOZBEY
BURSA

ZEYDAN KARALAR
ADANA

VAHAP SEÇER
MERSİN

FERDİ ZEYREK
MANİSA

CANDAN YÜCEER
TEKİRDAĞ

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU
AYDIN

AHMET ARAS
MUĞLA

AYŞE ÜNLÜCE
ESKİŞEHİR

EYÜP KAHVECİ
KÜTAHYA

FİLİZ GENÇAN AKIN
EDİRNE

ÖZKAN YALIM
UŞAK

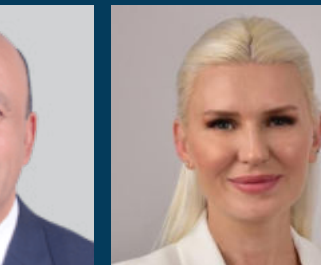
MEHMET GÜREL
YALOVA

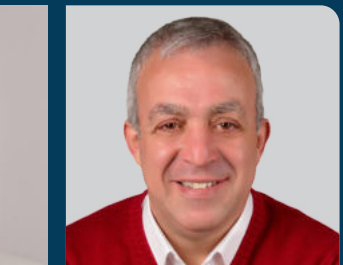
ALİ ORKUN ERCENGİZ
BURDUR

SELAHATTİN EKİCİOĞLU
KIRŞEHİR

METİN GÜRBÜZ
SİNOP

MELEK MIZRAK SUBAŞI
BİLEÇİK

BİLGEHAN ERDEM
ARTVİN

"AGROEKOLOJİ, TARIM İÇİN GERÇEK BİR SEÇENektir"

Türkiye tarımı hem ekonomik hem de ekolojik kriz yaşıyor. İthalata bağımlı tarımdan kurtulmak, ekonomik/ekolojik krizi aşmış yenilikçi ve sürdürülebilir tarım uygulamalarını ülke çapında yaygınlaştırmak için nasıl bir sistem oluşturulmalı?

TAYFUN ÖZKAYA: Neoliberal tarım politikaları, çiftçinin eline geçen fiyatların devlet desteğiyle artırılmasının güya serbest piyasaya aykırı olduğunu ileri sürmektedir. Tütün, fındık gibi ürünlerde piyasaya büyük ölçüde veya tamamen yabancı tekeller hâkimdir. Diğer ürünlerde de çiftçi, verilen fiyatları kabul etmek zorunda kalmaktadır. Bu politikaların tüketicilere de yararı olmamaktadır. Ekstrem bir örnek olmasını not ederek, bu yıl limon üreticilerine başta 50 krş/kg gibi bir fiyat verilirken, bugün marketlerde limonun 80 TL/kg'a satıldığını belirtelim. Girdiler yönünden de çiftçiler boyunduruğa alınmıştır.

2006 yılında çıkarılan "Tarım Kanunu" neoliberal bir anlayışla hazırlanmıştır. Kanun, uyulacak tarım politikası ilkelerinde "piyasa mekanizmalarını bozmayacak destekleme araçlarının kullanımını" ve "özel sektörün rolünün artırılmasını" esas aldığını belirtmektedir.

Tarımsal desteklemenin ilkelerinde ise, "üreticilerin piyasa koşullarında faaliyetlerini yürütmesi" temel alınmıştır. Bu kanunu yapanlar aslında rekabetçi ve düzgün işleyen, çiftçilerin ve şirketlerin hegemonya kurmadığı hayali bir dünyanın varlığını peşinen kabul etmişlerdir. Bu nedenle desteklemeler, çiftçinin alım fiyatı ve girdiler için ödediği fiyat üzerinde bir etki yaratmayacak şekilde uygulanmaktadır. Destekleme alımları, taban fiyat gibi uygulamalar yerine ürünün kilosu veya litresi başına ödenen, mazot ve gübre için belirlenen şekilde yapılmaktadır. Bunların "serbest piyasayı" bozmadığı varsayılmaktadır. Şüphesiz, pratikte "serbest piyasa" denilen bir gerçek yoktur. Güçlü şirketler hem çiftçilere hem de tüketicilere fiyatları dayatabilmektedir. Girdi fiyatları ve çiftçi eline geçen fiyatlar büyük ölçüde şirketlerce belirlenmektedir.

Tarım Kanunu'nda tarımın desteklenmesi için özel bir madde bulunmaktadır. Madde 21'de şöyle yazmaktadır: "Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın (GSMH) yüzde birinden az olamaz." Ancak destekler, kanun çıktığından bu yana bu düzeye hiç ulaşmadı. Uzun yıllardır, yarınsından çok daha düşük bir düzeyde destek yapılıyor. Örneğin, 2022 yılında bu oran GSMH'nin %0,33'ü oldu. Aslında açıkladığımız gibi, bu desteğin bir yararı pek yoktur.

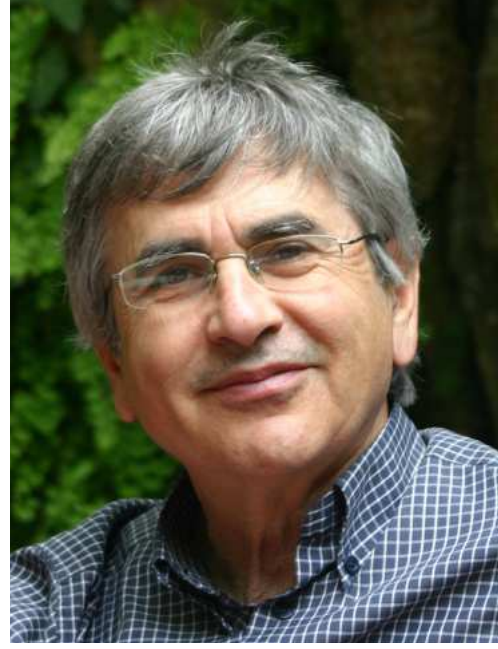
Çünkü çiftçi, eline geçen fiyatlara müdahale edememektedir. Tarım ürünlerinde çiftçi eline geçen fiyatlar son derece yetersizdir. Buna karşılık tüketicinin aynı ürünlere ödediği fiyat hayli yüksektir. Tarım Kanunu'nun öngörüsüne karşın yıllardır çiftçiye verilen desteğin gayrisafi milli hasılanın %1'inden az olduğunu biliyoruz. Ancak bunun artırılacağını vaat etmenin çiftçilere pek anlamlı gelmediğini düşünüyorum. Artırılması gerekiyor tabii. Tarım Kanunu son derece neoliberal bir anlayışla çıkarılmıştı. Bu kanun, "serbest piyasayı" koruma masalıyla tarımsal desteklerin çiftçi eline geçen fiyatları etkilemesinin önünü keserek, verilecek desteklerin genellikle kg., hayvan başına gibi küçük bir ödeme olarak yapılmasını öngörmüştü. Bu destekleri almak için de çiftçilerin bürokrasiyle uğraşması, bazı ödemeler ve harcamalar yapması gerekiyor, verilen destekler de pek işe yaramıyor. Bu nedenle birçok çiftçi bunları almıyor bile. Çiftçinin eline geçen fiyatları etkilemeyen bu destekler aslında dolaylı olarak şirketlerin kasasına akıyor. Böylelikle şirketler, çiftçilere daha düşük fiyat verebiliyor. Bu nedenle "desteği artıracamız" söyleminin çiftçi için pek etkili olacağını sanmıyorum. Çiftçi eline geçen fiyatların maliyetin üstünde yeterli bir gelir getirecek şekilde olması için gereken her şeyin yapılacağını ifade edilmesi gerekir. Örneğin, Süt ve Et Kurumu, Toprak Mahsulleri gibi kamu kurumlarının gereken her yerde alımlarıyla çiftçi eline geçecek fiyatları yükseltmesi gerekiyor. Diğer ürünler için kooperatiflerin, fiyatları istenilen düzeye getirecek şekilde alım yapması için işletme kredisi, yatırım desteği gibi yollarla desteklenmesi gerekmektedir. Çok yaygın bir şekilde üretim kooperatifleri, tüketim kooperatifleri, gıda grupları, ekolojik köylü pazarları sistemiyle bir yandan çiftçiler, diğer yandan tüketiciler desteklenmeli.

Ülkemizde neoliberal tarım politikaları, mevcut tarım politikalarına muhalefet edenleri bile içine alacak şekilde meşruiyet ve hegemonya kazanmıştır. Nasıl kullanılacağına çok değinmeden tarımsal desteklerin artırılması önerisi bunun bir belirtisidir. Tarımsal desteklerin artması şüphesiz gereklidir. Ancak bu desteklerin nasıl verileceği de bunun kadar önemlidir. Çiftçi eline geçen fiyatları etkilemeden yapılacak destekler, şirketlerin çiftçiye dayattıkları fiyatları daha da aşağıya çekmelerinin yolunu açar. Devletin verdiği destekler dolaylı olarak şirketlerin kasasına girer.

Hâkim tarım sistemi, endüstriyel tarımdır. Endüstriyel tarım, tarım kimyasalları denilen sentetik gübreler, tarım ilaçları (zehir demek daha doğru), şirket tohumları, yoğun su ve ağır tarım aletleriyle yapılan tarımdır. Agroekolojik tarım ise, tarım kimyasalları yerine ekolojik ilkeleri kullanarak yapılan tarım sistemidir.

RÖPORTAJ

Prof. Dr. TAYFUN ÖZKAYA
Tarım Ekonomisti

1974-2016 yılları arasında Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nde çalıştı. 1990 yılında kurucuları arasında yer aldığı Tarım Ekonomisi Derneği'nin değişik dönemlerde başkanlığını yaptı. Geçtiğimiz dönemlerde Tarım Ekonomisi Bölüm Başkanlığı ve çiftçileri yeniliklerle buluşturmak üzerine çalışan Ege Üniversitesi Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin müdürlüğü görevlerini üstlendi, katılımcı kırsal kalkınma projeleri yürüttü. Tarım politikası, tarımsal yayım ve kırsal kalkınma, yerel tohumlar, biyoçeşitlilik, doğa ve insan dostu tarım sistemleri, topluluk destekli tarım grupları üzerinde yoğunlaştı. Ülkemizdeki ilk yerel tohum takas şenliğini düzenledi ve arkadaşlarıyla birlikte İzmir'in ilk gıda grubunu kurdu. 2016 yılında emekli oldu. İlgilendiği konularda makaleler yazmaya, gıda gruplarına ve agroekolojik projelere destek vermeye devam ediyor. Tayfun Özkaya'nın yayınlarının çoğuna www.tayfunozkaya.com üzerinden ulaşılabilir.

Özellikle neoliberal dönemin başladığı 1980'lerden başlayarak kamunun ürettiği ve pazarladığı sentetik gübre, sanayi yemi vb. ile ilgili kuruluşların özelleştirilmesi sonucu bu girdilerin fiyatı, çiftçi eline geçen fiyatların ve tüketici fiyatlarının artış hızından daha yüksek hızda artmıştır. Bu girdilerin ya doğrudan ithal edilmesi ya da bunları üretmek için gereken hammaddelerin (örneğin, yem hammaddesi olarak soya, mısırsı veya gübreler için doğalgaz gibi) ithal edilmesi ve TL'nin değerinin hızlı düşüşü sonucu bu süreç daha da hızlanmıştır. Maliyetlerin hızla artması nedeniyle tarım yapmak giderek zorlaşmaktadır.

Bu nedenle önemli oranda tarım alanı boş bırakılmıştır. Çiftçi, eline geçen ürün fiyatları ve hızla artan girdi fiyatlarından oluşan makas arasında ezilmektedir. Endüstriyel tarım, toprakları çoraklaştırmaktadır, suları kirletmektedir, çiftçi ve tüketicinin toksik maddelerle zehirlenmesine yol açmaktadır.

Agroekolojik tarım; organik tarım, permakültür, onarıcı tarım, doğal tarım gibi değişik tarım anlayışlarının şemsiye kavramı olarak düşünülebilir. Ancak özellikle organik tarımla ilgili bazı eleştirileri bulunmaktadır. "Agro", tarım veya tarla, "eko" çevre veya ev, "loji" de bilim anlamına gelmektedir. Agroekoloji hem bir bilim hem bir uygulama hem de bir harekettir. Agroekoloji, eşitlikten ve biyoçeşitlilikten yanadır, sömürüye karşıdır. Organik tarım ise, devletlerin yasalar çıkararak evcilleştirdikleri, sosyal amaçlardan epeyce soyutladıkları bir özellik kazanmıştır. Yüksek ürün fiyatlarıyla yüksek veya orta gelir gruplarının ayrıcalığı hâline gelmiştir.

Bir ürünün organik olarak satılabilmesi için üçüncü parti sertifikasyon denilen denetleme şirketlerinin onayı zorunludur, bu da çiftçi ve şirket arasında yarattığı çıkar sorunu nedeniyle güvensizliği artırmaktadır, sertifikasyon bedelleri, küçük çiftçinin ödemekte zorlandığı düzeye çıkmaktadır. Organik tarımda kullanılan biyopestisit ve biyogübrelere de çoğunu aynı büyük tarım şirketleri üretmektedir. Bu ürünler de sentetik tarım ilaçlarından genellikle daha pahalıdır. Organik tarım, sentetik tarımsal girdilerin yerine biyoürünleri ikame etmektedir. Girdi ikamesi bir geçiş için uygun görülebilir, ancak bu aşamadan kurtularak ekolojik dengelere ulaşan bir tarım sistemi amaçlanarak çiftçinin bağımsızlaşması sağlanmalıdır. Organik tarımı şeytanlaştırmak da doğru değildir. Organik tarımın getirdiği kısıtlılıklardan kurtulmak mümkündür.

Agroekolojik tarımın yaygınlaşmasında bazı aşamalardan söz edilebilir. İlk aşamada, endüstriyel girdilerin yoğunluğu ve onlara bağımlılık azaltılabilir. Örneğin, elmaların 20 kez ilaçlanması, tarım alanlarında nemin, yağışların, sıcaklığın, zararlı unsurların ve hastalıkların izlenmesiyle üçe, dörde indirilebilir. İkinci aşama, biyogübrelere ve biyopestisitler ile zararlı girdilerden kurtulmaktır. Ev yapımı ilaçlar da devreye sokulabilir. Üçüncü aşama ise, agroekolojiyi bütün özellikleriyle uygulayarak tam bir biyolojik dengeye ulaşmaktır. Toprak işleme terk edilerek toprağın su tutma kapasitesinin artırılması, mazot masraflarının düşürülmesiyle toprakta da bir dengeye ulaşarak sağlıklı bir tarım olanağı yaratılabilir. Dördüncü aşamada, ekonominin, politikaların, toplum sisteminin agroekolojiyle uyumlu olmasını sağlamaktır. Şu anda Türkiye'de tüm politikalar ve uygulamalar endüstriyel tarımı, şirketleri destekleyecek tarzdadır. Bu aşamaları geçişli olarak düşünmek gerekir. Örneğin, bazı üreticiler üçüncü aşamada iken, bazıları birinci aşamada olabilir. Merkezi yönetim, endüstriyel tarıma yönelik bir politika izlerken, yerel yönetimler agroekolojiyi destekleyecek dördüncü aşamaya yönelik bir politika izleyebilir. Agroekoloji çiftçiler arasında yaygınlaşırken süreci hızlandırmak amacıyla dünyada başarılı sonuçlar alınmış "çiftçiden çiftçiye" (campesino a campesino) yöntemi izlenmelidir. Bu, çiftçileri, agroekolojik başarıları olan başka çiftçilerin etkileyebileceği anlamına gelmektedir.

Yerel/ulusal tarım politikalarının yapısal değişimi tarım sektörünü nasıl etkiledi? Tarımsal üretimin ve gıda sistemlerinin başlıca sorunları nelerdir?

TAYFUN ÖZKAYA: Ülkemizde uygulanan tarım politikaları neoliberalizmi izlemektedir. Tarımla ilgili kamu kuruluşlarının özelleştirilmesi, tarımsal kooperatiflerin zayıflatılması, desteklemekten vazgeçilmesi, çiftçilerin eline geçen ürün fiyatlarının ve tarımsal girdilerin fiyatlarının oluşmasında devlet desteklemelerinin kaldırılması, sadece fiyatları etkilemeyen, fark giderici olduğu iddia edilen ödemelerin yapılması, tarım ürünlerinde gümrüklerin düşürülmesi, ithalata ağırlık verilmesi, meraların, tarım alanlarının maden, enerji vb. alanlara tahsisi yıllardan beri adım adım Türkiye tarımına büyük zarar vermektedir. Tarım ürünlerinin maliyeti artmış, çiftçi eline geçen fiyatlar görece düşük, buna karşılık tüketiciler de tarım ürünlerine yüksek fiyatlar ödemiştir.

Tarımda biyoçeşitliliğin azalması, endüstriyel tarım ve hayvancılığın hâkimiyeti, tarımsal üretimde kimyasalların yoğun kullanımı insan sağlığını ve ekolojik yapıyı nasıl etkiliyor? Yerel tohumlar, tarımsal biyoçeşitlilik, agroekolojik tarım neden gerekli ve önemli?

TAYFUN ÖZKAYA: Ürünler toksik maddelerle kirlenmiştir. Endüstriyel tarım doğayı kirletmiş, halk sağlığını tehdit etmiştir. Yeraltı suları, nehirler, denizler, sentetik gübre ve tarım ilaçları kalıntılarıyla kirlenmektedir. Bu alanlarda biyolojik yaşam durmaktadır, kirlenen içme suları nedeniyle halk sağlığı tehdit edilmektedir. Tarım kimyasalları, topraklardaki biyolojik yaşamı sona erdirmektedir, bu durum tarımı zorlaştırırken sentetik gübrelerin kullanımını artırmaktadır. Tarım ilacı denilen zehirli kullanan çiftçiler en büyük zararı görmektedir. Tarımsal girdilerdeki tehlike, yönetimler ve halk tarafından da küçümsenmektedir. "Yıkınız, gider" anlayışı oldukça yaygındır. Buna karşılık birçok köyde hastalıklar nedeniyle özellikle erkekler erken yaşta ölmektedir. Halkın ilgisizliği ve bilinçsizliği, merkezi yönetimin ve yerel yönetimin de bu soruna ilgisiz kalmasına yol açmaktadır. Konuyla ilgilenmenin oy kaybına yol açacağı endişesi yaygındır.

Tarım kimyasallarının kullanımı, hayvancılığın sanayi yemine dayalı olarak yapılması, tarımın iklim değişimine olumsuz katkısını artırmaktadır. Birleşmiş Milletler Tarım ve Gıda Örgütü'nün (FAO) tarımın sera gazına katkısını %25 olarak belirlemesine karşın daha geniş açıdan yapılan değerlendirmeler bu oranın %50 dolayında olduğuna işaret etmektedir.

2006 yılında çıkarılan Tohumculuk Kanunu, yerel tohumların çiftçi tarafından satışını yasadışı ilan etmiştir. Bu karar tam olarak uygulanmamakla birlikte ülkede tarımsal biyoçeşitliliğin azalmasında etkili olmaktadır.

GÖKAN ZEYBEK

CHP Yerel Yönetimler ve Dirençli Kentlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

"CHP BELEDİYESİCİLİĞİ GELECEĞİN TEMİNATIDIR"

31 Mart yerel seçimlerinde Türkiye çapında kazandığımız zaferin ardından çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. CHP'li belediyelerin planlı, koordineli, eşgüdümü ve kapsamlı hizmetleri partimizi iktidar yolunda daha da güçlendirecek, sosyal demokrat belediyeciliğin ülkemiz için ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koyacak. Düzenli periyotlarla belediye başkanlarımızla bir araya gelerek fikir alışverişinde bulunacağız, iktidara yürüdüğümüz yolda akıl ve güç birliğimizi sağlamlaştıracacağız. Bu anlayışla, Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun ev sahipliğinde düzenlediğimiz buluşmada büyükşehir belediye başkanlarımızla bir araya geldik. Toplantımızın konu başlıkları arasında belediyelerimizin benzer sorunlar karşısında ortak politikalar geliştirmesi, insan kaynağının etkin ve verimli değerlendirilmesi, ihtiyaç duyan belediyelerimize proje, kadro desteği ve teknik destek verilmesi, belediyelerimizi daha da geliştirecek her sürecin başlatılması yer alıyordu. 2024-2029 hizmet döneminde, toplumsal sorunlara kalıcı çözümler üretmek amacıyla halkçı, kalkınmacı ve refah odaklı belediyecilik anlayışıyla yapacağımız çalışmalar sadece CHP'li belediyeler açısından değil, Türkiye'deki tüm belediyeler açısından da önemlidir. Vatandaşların takdirini toplayan CHP belediyeciliği, Türkiye'yi aydınlık geleceğe taşıyacak toplumsal, ekonomik, sosyal ve kültürel politikaların da teminatıdır.

Seçim başarılarımızı baltalamak, CHP'li belediyeleri hizmet üretmeyen kurumlar gibi lanse etmek isteyen iktidarın engellemelerine rağmen kararlılıkla, yılmadan, yorulmadan hizmet üretmeyi sürdüreceğiz. Baskılara boyun eğmeyeceğiz. CHP'li her belediyenin projelerini ve hizmetlerini kamuoyuyla paylaşacağız. Yeni dünya düzenine, akla, bilime, teknolojik gelişmelere uygun belediyecilik anlayışımızın ülkemizi güzel bir geleceğe taşıyacağına inanıyoruz. Yanlış ekonomik politikaların acısını çıkarmak için emeklere, çalışanlara, ücretlilere ve geniş halk kesimlerine yüklenen iktidar artık kendine çıkış yolu bulamıyor. Vatandaşların yaşadığı sıkıntıları görmezden geliyor. Bunun yerine özellikle CHP'li belediyelere yaptırım uygulama yolunu tercih ederek ülkemizi karanlığa götüren yönetim anlayışını perdeliyor. Özellikle devraldığımız belediyelerin ağır borçlarını tahsil etmek için belediyelerimizin gelir kaynaklarından yapılacak kesinti oranının artırılması, ekonomik politikaların bedelinin belediyelerimize ödetilmeye çalışılması anlamak mümkün değil. Belediyelerimiz, hizmet verdikleri her bölgede tüm vatandaşlar için borçlarını etkin ve verimli kullanacaklar. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bugüne kadar yaptıklarımız, yeni hizmet döneminde yapacağımızı teminatıdır.

Toplumsal yaşamı doğrudan etkileyen her alanda yenilikçi ve fark yaratan çalışmalarımıza da yenilerini ekliyoruz. Bu kapsamda 18-19 Temmuz'da eğitim maratonu düzenledik. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli", "Erken Çocukluk Eğitimi", "Temel Eğitim ve Ortaöğretim", "Eğitim Ortamlarının Niteliği", "Mesleki Eğitim ve MESEM", "Yerel Yönetimler ve Eğitim", "Cumhuriyet Aydınlanması ve Eğitim", "Öğretmen Yetiştirme-Atanmayan Öğretmenler ve Öğretmenlik Mesleği Kanunu", "Öğretmenlerin Durumu", "Laik ve Bilimsel Eğitim", "Nitelikli Kamusal Eğitim", "Eğitim Ekonomisi", "Yükseköğretim Sistemi", "Akademik Özgürlükler ve Akademisyenlerin Durumu", "Üniversite Öğrencilerinin Durumu", "Eğitim-Hukuk ve İdari Yapılanma", "Afetler Ülkesinde Eğitim", "Sinav Odaklı Eğitim ve Ölçme Değerlendirme", "Teknoloji Çağında Eğitim", "Kapsayıcı Eğitim ve Özel Eğitim", "Çocuk Hakları ve Çocuğun İyi Olma Hali" olarak belirlenen 21 ana başlıkta, 100'ün üzerinde eğitim konusunu ele aldık. Eğitim fakültesi öğretim üyeleri, akademisyenler, uzmanlar, eğitim sendikaları genel başkanları ve yöneticileri, araştırmacı ve yazarlar, düşünce kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle siyasetçilerden oluşan 100'den fazla konuşmacı ilgili konularda sunumlar yaptı. Biliyoruz ki, eğitim, Türkiye'nin geleceği, kalkınması ve güçlenmesi için geliştirilmesi gereken en önemli alan. Toplumun ilgilendiren her konuda, aşılması gereken her sorunda belediyelerimiz etkin ve etkili toplumsal politikalar üretecekler. Ülkemizin geleceği, partimizin vizyonuyla aydınlanacak.

Tarımsal üretim ve hayvancılık açısından kırsal kalkınmayı sağlayacak tarım politikaları ve yerel katılımcı çalışmalar planlanırken hangi kriterler göz önünde bulundurulmalı?

TAYFUN ÖZKAYA: Tarım dediğimizde bitkisel üretim ve hayvancılığı birlikte düşünüyoruz. Tarım ve hayvancılık ayrı kavramlar değildir. Muhalif politikacılarımızın oldukça önemli bir kısmı, tarım politikası konu olduğunda neoliberal paradigma, tarım sistemleri dendiğinde de endüstriyel tarım dışında düşünmemektedir. Söylemlerinde tarımsal planlama ve tarımsal desteklerin artırılmasını dile getirmektedirler. Şüphesiz, tarımda planlama çok önemlidir. Patates ve soğan üretimindeki aşırı üretim, bunun sonucunda oluşan dengesizlik bu soruna işaret etmektedir. Diğer yandan, tarımsal desteklerin Tarım Kanunu'nun önerdiği GSMH'nin %1'ine hiçbir zaman ulaşamadığı, çok yetersiz olduğu da açıktır. Bu iki konu çok önemlidir, fakat bu sorunların çözülmesi yeterli olmayacaktır. Tarım Kanunu'nun neoliberal bir anlayışla kaleme alındığı özellikle dikkate alınmalıdır. Çiftçi eline geçen fiyatların devlet veya yerel yönetimlerce doğrudan belirlenmeye çalışılması gereklidir. Fark giderici ödemeler şirketlerin işine gelmektedir, çiftçilere ödedikleri fiyatları sınırlamanın ve devlet ödemelerinin de dolaylı olarak kasalarına akmasının yolunu açtıklarının farkındadırlar. Tütün üretimi, pazarlaması alanının tamamen bir yabancı tekel tarafından yönetildiğini biliyoruz. Bu çevrelerin bile devlet tarafından daha yüksek fark giderici ödemelerden yana olduklarına şahit olduk. Mevcut destek politikasının çiftçi ve tüketici yanlısı olmayıp, şirketlerin çıkarlarını koruduğu açıktır. Bu politikadan vazgeçilmelidir. Devlet, doğrudan kendi kurumlarıyla, kooperatifleri finans veya diğer yollarla destekleyerek çiftçi eline geçen fiyatların oluşmasında etkili olmalıdır. Neoliberal Tarım Kanunu bu konuda bir engel oluşturamaz.

Mevcut tarımsal durumdan memnun olmayan politikacılarımızın diğer bir kısıtlılığı da tarım sistemleri konusudur. Çiftçilerin çoğu endüstriyel tarım sistemini uygulamaktadır. Ancak bu sistem çiftçiler için bir hapisanedir. Endüstriyel girdiler şirketlerin elindedir. Bunların ya kendileri ya da hammaddeleri ithal olduğundan TL'nin aşırı değer kaybı, fiyatlarını hızla yükseltmektedir. Çiftçi eline geçen ürün fiyatları ve ödedikleri endüstriyel girdi fiyatlarından oluşan makas çiftçiyi ezmektedir. Bu iki makas arasındaki çiftçinin tarımsal geliri yıllar geçtikçe azalmakta, bazı yıllar kimi ürünlerde negatif olmaktadır. Bu da çiftçilerin bazı tarım alanlarını ekmemelerine ve önemli sayıda çiftçinin tarımsal alandan çekilmesine yol açmaktadır. Endüstriyel tarım sisteminin alternatifinin endüstriyel tarım girdilerinden vazgeçmeyi ve ürünlerin araçlar yerine kooperatifler, topluluk destekli tarım grupları, ekolojik köylü pazarları yoluyla pazarlanmasını öneren agroekolojik bir tarım sistemi olduğu açıktır. Endüstriyel tarım sisteminden agroekolojik tarım sistemine ve gıda egemenliği dediğimiz toplulukların kendileri için uygun tarım politikalarını ve gıda sistemlerini belirleyebilme hakkına geçiş bir yılda mümkün olmayacaktır. Sorun, politikacılarımızın önemli bir kısmının agroekoloji dendiğinde organik tarımdan söz edildiğini düşünmesi, bu sistemi gerçekçi ve kısa sürede sonuç alacak bir seçenek olarak görmemeleridir. Burada strateji ve taktik arasındaki ayrıma dikkat çekilmelidir. Stratejik açıdan agroekolojiyi ulaşılabilecek bir seçenek olarak düşünmek gereklidir. Endüstriyel tarımı kolaylaştıracak bir strateji sonuçta başarısızlığa uğrayacaktır. Ancak taktik olarak kısa vadede endüstriyel tarımın bazı seçeneklerini kullanabilirsiniz. En başından itibaren agroekolojiyi güçlendirecek politikalar izlenmelidir. Taktikler stratejiye kısa dönemde aykırı olabilir. Bir örnek verelim, Konya'da 14 yıldır işlemsiz tarım (veya doğrudan ekim) yapan çiftçiler bulunmaktadır. Kullanılan mazot miktarının beşte bir oranına düştüğü, özellikle kurak yıllarda verimin endüstriyel tarıma göre daha iyi olduğu belirtilmektedir.¹ İşlemsiz tarım özellikle Kuzey Amerika ülkelerinde, Güney Amerika'da Arjantin, Brezilya gibi ülkelerde yaygınlaşmaktadır. ABD'de katı şekilde uygulanan işlemsiz tarımın, ekiliş alanının yaklaşık %30'u olduğu belirtilmektedir.²

Mazotta vergileri kaldırarak çiftçilerin maliyetini düşürebilirsiniz. Ancak bu politikanın maliyeti de büyük olacaktır, uygulamada zorluklar yaşanacaktır. Fakat bu, politikacılar için çok çekici görülmektedir.

Buna rağmen kırsal kesimden bu politika önerisinin çok rağbet gördüğü de söylenemez. Doğrudan ekimi yaymak zaman gerektirir. Ancak agroekolojiyi hedefleyen bir strateji en başından itibaren bu uygulamayı yaymaya çalışmalıdır. Anıza ekim makinelerinin üretilmesinin hızlandırılması, makinelerin maliyetinin azaltılmasıyla, agroekolojide yaygın uygulanan köylüden köylüye yaklaşımıyla yayımının hızlandırılması mümkündür, bu, gerçek bir alternatifin ortada olduğunu herkese gösterecektir. Sorunların olduğu konusunda çoğunluk aynı fikirdedir. Problem, bunları çözecek alternatiflerin olup olmamasıdır. Diğer bir örneği daha ele alalım. Çiftçilerin sulama maliyetlerini azaltmak için elektrik fiyatlarını düşürebilirsiniz. Bu hızlı bir sonuç almak için cazip görülebilir. Kısa vadede uygulanması da düşünülebilir. Ancak bunun da maliyeti yüksek olacaktır. Yeraltı suyunun aşırı kullanılması, obruklar gibi başka sorunlara yol açabilir. Elektrik üretimi için daha çok doğalgaz veya petrol ya da kömür ithali ve kullanılması hem sera gazı emisyonunu hem de ülkenin döviz sıkıntısını artıracaktır. Toprağı örtecek malç uygulamalarının, yağmur hasadı yöntemlerinin yayılması çok daha düşük maliyetle uygulanacak ekolojik bir çözüm olacaktır. Örnekler artırılabilir. Agroekoloji, herkesi ikna edecek gerçek bir seçenektir. Endüstriyel tarım, çıkmaz yoldur.

Tarımsal üretimde verimliliği sağlamak, tarımda örgütlenme modellerini (kooperatifler, gıda toplulukları vb.), üreticileri ve çiftçileri desteklemek, yenilikçi uygulamaları ve teknolojileri hayata geçirmek amacıyla yerel yönetimler neler yapmalı?

TAYFUN ÖZKAYA: Toplam nüfusta çiftçi oranının düşük olduğu büyük metropol kentlerde endüstriyel girdileri belediyelerin desteklemesi mümkün olabilir. Bu oranın yüksek olduğu belediyelerde süreç çok zor olacaktır. Agroekolojiyi güçlendirmek, ürünlerin tüketicilere doğrudan pazarlanmasını sağlayan yaklaşımları benimsemek kaçınılmazdır.

Yerel yönetimler agroekolojik tarımı desteklemek için şunları yapabilir:

- Agroekolojik tarım eğitimi vermek, köy toplantıları ve grup çalışmaları yapmak,
- Köylüden köylüye yöntemiyle yayın çalışmaları (kitap, broşür, video, web sayfası vb.),
- Agroekolojik teknikler, ev yapımı ilaçlar vb. konularda demonstrasyonlar yapmak,
- Ekolojik tarım ilaçlarını ve gübrelerini üreterek dağıtmak,

- Yerel tohum merkezi kurmak, tohum/fide üretmek ve dağıtmak,
  - Yerel tohumları korumak, katılımcı ıslah çalışmaları yapmak,
  - Kent bahçeleri oluşturmak,
  - Bütüncül mera yönetimi yaklaşımıyla mera ıslahı çalışmaları yapmak,
  - Tüketicilere yönelik gıda eğitimi düzenlemek,
  - Gıda maddelerindeki toksik maddelerin saptanması için Tarım ve Orman Bakanlığı'yla işbirliği yapmak, tüketicileri uyarmak, mücadele için onay süreci başlatmak.
- Yerel yönetimler ürünlerin doğrudan tüketiciye pazarlanması yolunda şunları yapabilir:

- Topluluk destekli tarım gruplarıyla gıda gruplarını desteklemek,
- Yeni kuşak tüketim kooperatiflerini desteklemek,
- Ekolojik duyarlılığı olan köylü pazarlarını desteklemek,
- Üretim kooperatiflerinin veya çiftçilerin internetten satış girişimlerini güçlendirmek,
- Üretim kooperatiflerinin doğrudan tüketiciye satış yaptığı birimler oluşturmasına katkıda bulunmak,
- Kent bahçecilerinin satış yerlerini ve pazarlarını geliştirmek,
- Belediyelerin olabildiğince ekolojik ürünleri doğrudan kooperatiflerden satın almasını sağlamak.

¹ <https://www.facebook.com/profile/695914344/search/?q=do%C4%9Frudan%20ekim>
<https://www.facebook.com/100070089676215/videos/1142730316919851>

² Randy Edwards, "Ohio State Professor Rattan Lal Aims to Eliminate Hunger While Helping the Environment". Columbus Monthly.

<https://www.columbusmonthly.com/story/lifestyle/features/2023/11/28/ohio-state-university-professor-rattan-lal-research-to-produce-more-food-and-solve-climate-crisis/71729285007/>

"İYİ HAZIRLANMIŞ TARIM ENVANTERİNE İHTİYACIMIZ VAR"

Türkiye'de gerek yerel gerek ulusal tarım politikaları mevcut sorunların çözümü için yeterli mi? Sürdürülebilir ve ekolojik tarımsal üretimi sağlamak için neler yapılması gerekiyor?

İPEK SÜER TOPUZOĞLU: Bu soruya doğru cevabı bulmak için önce ulusal tarım politikamız ne durumda kısaca değerlendirmek gerekir. Bu amaçla Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2024-2028 stratejik planına bakmak en doğrusu olacaktır. Belgede amaç ve hedefler şu ana başlıklardan oluşuyor:

- Yeterli, erişilebilir ve sürdürülebilir tarımsal ürün arzını sağlamak,
- Üretimden tüketime kadar gıda ve yem güvenilirliğini sağlamak,
- Kırsal alanlarda yaşam kalitesini, refah seviyesini ve ekonomik çeşitliliği geliştirmek,
- Planlı, dirençli ve gelişime açık bir tarım sektörü oluşturmak,
- Toprak ve su kaynaklarıyla biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir yönetimini sağlamak,
- İklim değişikliğine uyum kapasitesini ve dirençliliği artırmak,
- Kurumsal kapasiteyi geliştirmek.

"Bu zamana kadar tarım sektörünün kırılganlıkları neden ortadan kaldırılmadı?" sorusunu bir kenara bırakarak, bir politikanın başarılı olması için amaç ve araç uyumunu gözetmek gerektiğini hatırlayalım, bu hedeflere nasıl ulaşılacak yine aynı belgeden bir örnek üzerinden değerlendirelim. Dört ana başlık için belirlenmiş alt başlıklar şöyle:

- Üretim planlaması yapmak, sözleşmeli üretimi yaygınlaştırmak,
- Sürdürülebilir bir tarım sektörü için tarımsal risklerin etkilerini azaltmak,
- Alt sektörler için politik önerileri geliştirmek,
- Tarımsal üretime yönelik Ar-Ge faaliyetleri geliştirmek ve sonuçlarının uygulanmasını sağlamak,
- Tarımsal girdilerde dışa bağımlılığı azaltmak,
- Tarımda yenilikçi uygulamaları yaygınlaştırmak.

Bu politikaları devlet nasıl uygulayacak? Tabii ki yayımlanan yönetmelikler üzerinden gördük. 15/09/2023 tarih ve 32310 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in taşıdığı riskler, içerdiği eksik ve çelişkili düzenlemeler nedeniyle TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Genel Merkezi, Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu.

Yine 14/09/2023 tarih ve 32309 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik"ten anladık ki, planlama gerçek istatistik veriler üzerinden katılımcı bir yaklaşımla değil, merkezî ve baskıcı bir yöntemle, gerçekçilikten uzak olarak yapılacak. Derneğimiz tarafından çıkarılan Tarım Ekonomisi Dergisi'nin son sayısında bu konuda bir makale de yayımlandı. (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3721858>)

Bir başka çarpıcı örnek, 2006 yılında yayınlanan Tarım Kanunu'nun 21. maddesi. Madde 21, tarımsal desteklemelerin finansmanını düzenliyor: "Tarımsal destekleme programlarının

finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılan kaynak, gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamaz." 2024 yılındayız, aradan geçen 18 yılda belirlenen destekleme bütçesi hiçbir zaman GSMH'nin %1'ine erişemedi.

Ne yazık ki, yakın geçmişimiz tarım politikaları konusunda benzer kötü hikâyelerle dolu. Şu anda da hepimizin sektörün sorunu olduğuna inandığımız "politikasızlık" aslında bilinçli bir tercih. Gerçekten köklü değişiklikler istiyorsak, öncelikle mevcut durumu anlamalıyız, bunun için acilen tarım sayımı yapmalıyız, tüm envanterimizi açık ve net görmeliyiz. Ekonomik bir sektör olan tarımı ülke ekonomisinden ayrı tutamayız. Ekonomi politikalarını belirlerken tarıma dair düzenlemeleri düşünmeli, çok disiplinli ve uygulanabilir programların peşine düşmeliyiz. Önceliğimiz piyasa ya da gıda şirketleri değil, doğal varlıklarımız, üretici ve aynı zamanda tüketici olmalı. Doğa dostu, küçük aile işletmelerini yaşatma kaygısı duyan, sağlıklı, temiz, adil bir gıda ve tarım modeli kurgulamalıyız.

Tarımda üretimi etkileyen temel faktörler nelerdir? Tarımsal üretimi her açıdan yeniden güçlendirecek tarım politikalarının kapsamı ve niteliği nasıl olmalı?

İPEK SÜER TOPUZOĞLU: Tarımsal üretimde dört önemli üretim faktöründen bahsedebiliriz:

1. Doğa (toprak, iklim, biyolojik çeşitlilik, vb.)
2. İş (emek)
3. Sermaye (kapital)
4. Müteşebbis (üretici)

Bu dört unsurun sürdürülebilirliğini gözetilen politikalara ihtiyacımız var. Bilimsel, katılımcı, kapsayıcı, gerçekçi, uygulanabilir hedef ve araçlar yaratmak dışında bir şey yapmayacağız. Bu daha önce başarılıydı. Bir öncelik ve kararlılık meselesinden bahsediyorum. Hangi tarafta duracağız? Kimden yana olacağız?

Mevcut tarım sistemi, tüm doğal kaynakları "kaliteli ve yüksek verimli" ürünler uğruna geri dönülmez şekilde tüketiyor. Yüksek verimli tohumlar, işletmeleri ilk adımdan şirketlere bağımlı hâle getirirken, kullanılan bitki besleme (gübre) ve zirai mücadele (tarım zehirleri demek belki doğru olacaktır) ürünleri toprak ve su kaynaklarını kirletiyor, ürünlerde oluşan kalıntılar hem üreticilerin hem tüketicilerin sağlığını hem de üretimin devam ettiği habitat içindeki diğer tüm canlıları tehdit ediyor.

Üretimi devam ettirmek için gerekli olan girdi temini, üretim masraflarını artırıyor, yapısal sorunlar nedeniyle birikim yapamayan üreticileri borçlanmaya zorunlu bırakıyor. Bu noktada devreye finans kuruluşları giriyor, bir noktadan sonra üretici borç batağından kurtulamıyor, mülksüzleşiyor ve sektör dışına itilerek, kırsal alanda barınamaz hâle gelerek, kentlere vasıfsız işgücü olarak sığınmak zorunda kalıyor. Yani başlangıçta yaptığımız tek bir hata çözümü daha da karmaşık olan başka olumsuz etkiler zinciri yaratıyor. İşin bir başka boyutu da büyük resme bakınca tohumdan gübreye, ekipmandan ilaca, zincir marketten gıda markalarına kadar farklı isimlerde gördüğümüz şirketlerin yukarıda belirli odalarda toplandığı gerçeği.

Üreticinin kendi inisiyatifinde olan tek konu, emeği. Onu da pervasızca heba etmek zorunda kalıyor. Kadın ve çocuk işçiler

RÖPORTAJ

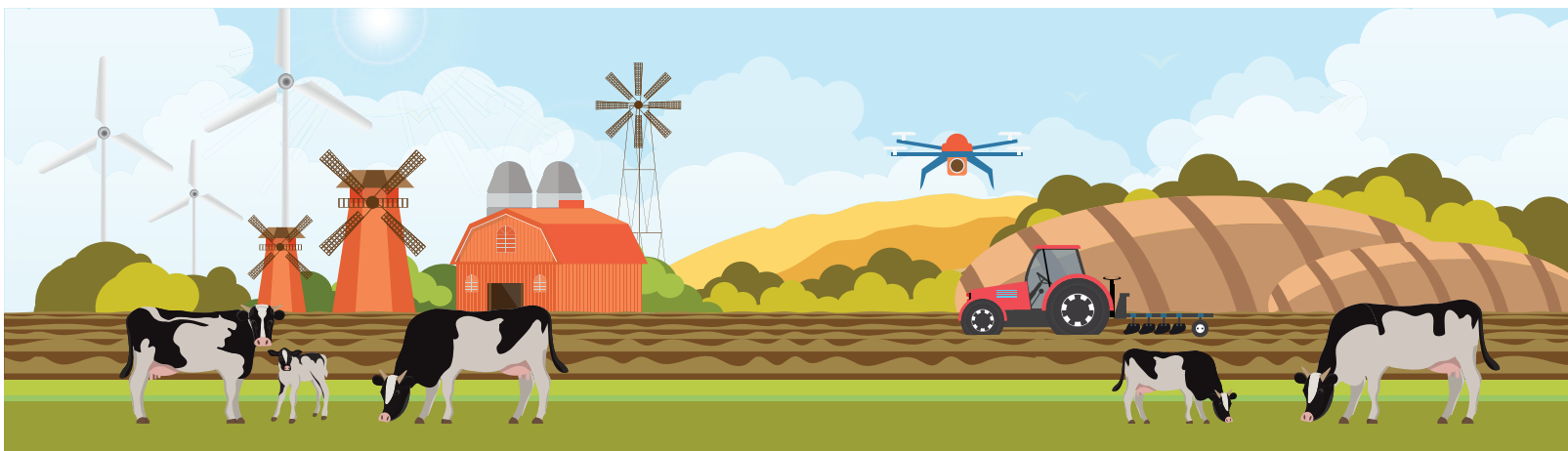
İPEK SÜER TOPUZOĞLU

Tarım Ekonomisi Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı
Ziraat Yüksek Mühendisi

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nü bitirdi. Aynı bölümde yüksek lisansını tamamladı. 2004-2009 yılları arasında Denizbank Tarım Kredileri Ar-Ge Departmanı'nda, 2009-2019 yılları arasında AnadoluBank Tarım Kredileri Tahsis Departmanı'nda görev yaptı. Tarımsal ürünlerin maliyet ve karlılık analizlerinin yapılması, kredi limitlerinin belirlenmesi ve takip edilmesi, sektör ve ürün raporlarının hazırlanması, tarımsal kredi talebinde bulunan müşterilerin teknik değerlendirmelerinin ve kredi incelemelerinin yapılması, tarımsal kredi teminatı olan gayrimenkullere ait ekspertiz raporlarının takibi ve değerlendirmesi, bölümün diğer birimlerle ortak projelerinin yürütülmesi ve kurum için eğitimlik gibi görevler üstlendi. Ziraat Mühendisleri Odası, Tarım Ekonomisi Derneği ve Karşıyaka Akademi Zihinsel Engelliler Derneği (KAZED) üyesidir. Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin 29. ve 30. dönem yönetim kurulunda görev yaptı. 2023 yılının Aralık ayından bu yana Tarım Ekonomisi Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütüyor. Tarımsal finansman alanında araştırma, eğitim ve danışmanlık çalışmalarına devam ediyor.

kayıtdışı ve güvencesiz olarak uzun süredir tarımda istihdam ediliyor, son yıllarda göçmenlerin de bu mağdur kalabalığa eklendiği görülüyor. Üretim yöntemini üreticiden, doğadan yana değiştirerek hem üreticileri hem işletmeleri hem de tarım sektörünü daha güçlü kılmak mümkün.

İthalata dayalı tarım politikası yerine üretim ve üretici/çiftçi odaklı uygulamaların tercih edilmesi tarım sektörünü hangi açılardan geliştirir ve farklılaştırır?

İPEK SÜER TOPUZOĞLU: Aslına bakarsanız, ithalata dayalı tarım politikası tek başına bir uygulama olarak değerlendirilmemelidir. Ülkemizde uygulanan bütüncül ekonomik politikaların tarım sektörüne etki eden bir sonucu dersek daha doğru teşhis koymuş oluruz. Türkiye'deki politik söylemleri takip edecek olursak, tarımdaki ana eksenin ihracata dayalı politikalar olduğu vurgulanır. Bu strateji, birçok önemli üründe kendine yeterlilik sorunu yaratarak ithalatı artırmaktadır.

Küresel sermayenin egemenliğinde, 1980 ve sonrasında, uluslararası dev firmalar (çok uluslu şirketler) belirleyici konuma geldi. Tanımsal bilgi özelleşti, ticarileşti ve diğer pek çok girdiyle metalaştı. Kamusal yapılar ve ortak alanlar tasviye edilmeye başladı. Endüstriyel finansal tarımın yükselişiyle küçük çiftçiliğin tasviyesi hızlandı. Gıda üretimi ve pazarlaması az sayıda şirketin elinde yayıldı. Üretilen ürünler serbest piyasa ekonomisinde var olmaya çalışırken, girdi piyasaları oligopol hâle geldi.

2001 yılı sonrası uygulanmaya başlayan neoliberal politikalar, ülkemiz tarımına da yapısal değişiklikler getirdi. Özellikle 2003-2012 yılları arasında Tarım Reformu Uygulama Projesi (ARIP), sonrasında peş peşe çıkarılan 13 kanunla birlikte destekleme politikalarının yerine küçük üreticiyi hedef alan, araziye dayalı "Doğrudan Gelir Desteği Sistemi"ne geçildi. Hububat, tütün ve şekerpancar fiyatları dünyadaki fiyatlarıyla uyumlu hâle getirilmeye çalışıldı, destekleme alımları kaldırıldı. Hükümet adına bazı tarımsal ürünlerde destekleme alımı yapan tarım satış kooperatif ve birliklerinin özerk yapıya kavuşturulması için kanunlar çıkarıldı. Hükümet, çiftçilere kredi desteklerini zamanla kaldırdı. Özel bankalar tarım finansmanı sahnesine girdi. Gübre ve diğer girdi destekleri, 2000 ve 2001'de nominal olarak sabit tutuldu, daha sonra tümüyle kaldırıldı. 6 Ekim 2004'teki AB Komisyon Raporu sonrasında IMF ve Dünya Bankası uygulamaları gündemimize girdi. Kalkınma planlarının yerini "Strateji ve Hayvancılık Strateji Belgeleri" aldı. AB ve OTP uyum çalışmaları hız kazandı.

Böylesi bir tabloda üretici/çiftçi odaklı uygulamaları tercih etmek, kısaca özetlemeye çalıştığım şirket gıda rejimini terk etmek anlamına geliyor ki, bu da sektörü girdi temini, üretim süreçleri, maliyetler, fiyatlar, tedarik zincirleri, pazarlama kanalları, tüketici fiyatları, kaynak kullanımı, sağlıklı gıdaya erişim, doğal koşullardaki değişkenlere karşı kırılganlık gibi pek çok noktada daha güçlü kılacaktır.

Türkiye'deki çoklu krizlerin doğrudan etkilediği sektörlerin başında tarım geliyor. Ekonomik krizden iklim krizine, sağlıklı ve güvenilir gıdaya erişim zorluğundan tarımsal üretimde kullanılan kimyasallara kadar birçok önemli sorun var. Yeni üretim ve örgütlenme modelleriyle tarım sektörünü orta/uzun vadede bu krizlerden kurtarmak mümkün mü?

İPEK SÜER TOPUZOĞLU: Yeşil devrimin yakıcı sonuçlarını görmeye başladığımızdan beri bu soruyu insanlar kendilerine sormaya başladı. Böylelikle "agroekoloji" kavramı ortaya çıktı. İlk defa duyanlar için açıklayalım. Agroekoloji, güvenilir ve besleyici gıdaların doğa dostu yöntemlerle üretilip herkese ulaşabildiği bir gıda sistemine geçiş için uygulanabilir yollar sunan bir yaklaşım ve toplumsal harekettir.

Günümüzde agroekoloji, gıda egemenliğinin sağlanabilmesi, toplumda sağlıklı gıdaya erişim ve adil üretim için en iyi alternatifler arasında görülmektedir. İnsan eliyle yapılan tarımın biyolojik çeşitliliği yok etmesi gerekmediğini de gösteren bu bilim, gıda tedarik zincirlerinin kısıtlılığı sayesinde karbon ayak izinin küçülmesi ve kaynak kullanımıyla iklim değişikliğinin etkilerinin en aza indirilmesi için oldukça önemlidir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, yaşam hakkı gibi hakların yanında nesiller arası iklim adaletini de etkileyen tarım aktivitesinin nasıl, hangi tohum, toprak ve suyla, ne için ve ne kadar yapıldığı hepimizi ilgilendiriyor.

Günümüzde konvansiyonel tarım yöntemleri o kadar merkezde ki, bunun dışındaki alternatifleri değerlendiremez hâle geldik. Verimlilik üzerinden yapılan algı çalışması durdurulsa, daha taze, mineral açısından daha yüksek, koku ve tat olarak daha tatmin edici, kadim yerel bilgileri önemseyen gıdalara erişimi mümkün kılan tarım yöntemleri anlatılsa, doğayla uyumlu tarım yöntemleriyle iklim değişikliğini yavaşlatmanın, biyolojik çeşitliliği ve doğal varlıkları korumanın mümkün olduğu

hatırlanabilse, gelecekte farklı şeyler konuşmaya başlayabiliriz. Bu yöntemin bir başka etkili yönü de maliyetleri düşürücü etkisi. Bugün, girdi bağımlılığı ve girdi maliyetleri en başat sorunlarımız arasında yer alıyor. Dışa bağımlı olmayan, kendi kaynaklarıyla üretimini sürdürebilen, finansal açıdan ve doğal şartlar açısından kırılganlığı azalacak işletmeler hem kaynak kullanımı hem de üretim sürekliliği açısından makul sonuçlar vadediyor.

Agroekolojinin gerçek bir çözüme dönüşebilmesinde üretici ve tüketicinin de sorumluluğu çok fazla. Üreticinin geleneksel yöntemleriyle üretmeye devam etmeyi, bilgisini diğer çiftçilerle paylaşarak büyütmeyi, tüketicinin gerçek, adil, temiz gıdaya erişmeyi talep etmeyi öğrenmesi gerekiyor.

Tarımsal üretimi yerelden desteklemek amacıyla neler yapılabilir? Bu süreçte yerel yönetimler sizce hangi inisiyatifleri üstlenmeli?

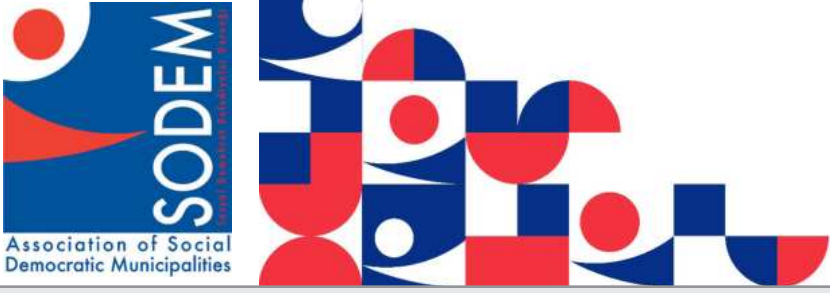
İPEK SÜER TOPUZOĞLU: Şu anda pek çok yerel yönetim biriminde tarım konusunda ciddi planlamalar, faaliyetler yapıldığını duyuyoruz, görüyoruz. Üreticilere girdi temini edilmesi, bizzat üretim yapılması, önemli konularda eğitimler verilmesi, yerel çeşitlerin korunması ve geliştirilmesi, üretilen ürünlerin yerel yönetimlerce alınarak tüketiciye ulaştırılması, alternatif pazarlama kanallarının oluşturulması gibi uzunca bir "yapılanlar" listesi mevcut. Bu süreçte sanırım esas problem, devletin (ya da daha doğru ifade edelim, yıllardır devlet politikası uygulanmadığı için hükümetlerin) çözmekle yükümlü olduğu temel sorunların ortadan kaldırılmamasından ötürü oluşan yaralara, yerel yönetimlerin geçici pansuman yapmak zorunda kalması.

Kanımcıca, yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları kapsamında, bir gecede mahalleye dönüştürülen köylerin fiziki altyapılarının düzenlenmesi, desteklenmesi ve güçlendirilmesi,

sosyal ve kültürel olanakların en iyi seviyeye çekilmesi, kırsalın kültürel/sosyolojik yapısının korunması ve kontrollü büyümesi, hatta mümkünse doğal kaynakları da gözeten "büyümeme" yönünde planlama yapılması, tüm olumsuzluklara rağmen üretmeye ve kırsalda yaşama devam etmeye gönüllü üreticilerin özellikle çiftlik içi ekonomi, yukarıda bahsettiğimiz agroekoloji çatısı altında alternatif gıda ve tarım sistemleri hakkında bilinçlendirilmesi/özendirilmesi, kent merkezlerinde tüketici konumundaki insanların da yine mevcut gıda rejimi hakkında bilgilendirilmesi ve alternatif oluşturma konusunda desteklenmesi, kırsalda üretime devam eden üreticilerle bağ kurulması, bu bağın sağlamlaştırılması en önemli çalışmalar olacaktır. Gıda toplulukları, tüketim kooperatifleri gibi başarılı alternatiflerin oluşturulması, desteklenmesi, bu modellerin yerel yönetimler arasında paylaşılması, yeknesaklaşması ve geliştirilmesi gereklidir.

ESRA HURİ BULDUK
SODEM Genel Sekreteri

SODEM YENİ DÖNEME HAZIR

Cumhuriyet Halk Partisi'nin seçilmiş belediye başkanlarının bulunduğu "İktidar Yolunda CHP Belediyeciliği" çalıştayında, 31 Mart zaferinin ardından gelen başarıyı kalıcı hâle getirmek için belediyelerin ortak ihtiyaçlarının neler olduğu görüşüldü. Çalıştayda, başkanlarımız veriye dayalı etkin kararlar alabilmek, sosyal etkisi yüksek hizmetleri hayata geçirmek ve karar alma süreçlerinde şeffaflığı sağlayabilmek için standart karar destek mekanizmaları geliştirmek istediklerine dair görüşlerini ortaya koydular.

Proje, politika ve hizmet geliştirirken partimizin ana stratejisiyle uyumlu, eşgüdümlü ve akılcı adımlar atabilmek için Cumhuriyet Halk Partisi'nin halkçı belediyecilik ilkelerinin temel alınması konusunda mutabakat sağlandı. Belediyeler arasındaki işbirliklerinin en doğru şekilde tasarlanmasına, belediyelerin her türlü kaynaklarıyla kamu faydası odaklı bir dayanışma inşa edilmesine duyulan ihtiyaç ortaya konuldu. Başkanlar, yetkin kadroların yaptığı nitelikli kamuoyu araştırmalarına ve gerçekçi performans değerlendirmelerine ihtiyaç duyduklarını ifade ettiler. Kısacası, yeni dönemin esas ihtiyacının akıl, dayanışma ve kurumsallaşma etrafında inşa edilmiş bir "sistem" ve "eşgüdüm" olduğu ortaya çıktı. Bu talepleri karşılamak için CHP Genel Merkezi'nin yönlendirmesiyle SODEM'in kurumsal yapısı güncel siyasi ihtiyaçlara göre yeniden tasarlandı.

SODEM, sosyal demokrat belediyelerin dayanışma, güçlenme, koordinasyon ve eşgüdüm merkezi olması için belediye başkanlarının güncel ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlendi. 28 Mayıs 2024 tarihinde gerçekleşen olağanüstü genel kurul sonrası yapılan tüzük değişikliğiyle SODEM'in birincil sorumlulukları arasına;

- Üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak,
- Belediyelerin kurumsal kapasitelerini geliştirecek tüm destekleri sunmak,
- Üyelerin ihtiyaç duyduğu tüm araştırma-geliştirme süreçlerini koordine etmek,
- Üyeler arasında her türlü kaynak paylaşımı için altyapı oluşturmak eklendi.

Bu sorumluluklar tüzükte bizzat tanımlanarak garanti altına alındı. SODEM'in yeni kurumsal yapısı sayesinde belediye başkanları hem birbirleriyle daha fazla dayanışma içinde olacaklar hem de ihtiyaç duydukları teknik, politik, iletişimsel, kurumsal, hatta finansal desteklere erişebilmek için başvurabilecekleri kolaylaştırıcı ağa dahil olabilecekler. Bu sayede, 31 Mart'ta elde edilen başarının kalıcılığı için birlikte güçleneceğiz ve CHP belediyeciliğini bir marka hâline getirerek partimizin icraatçılığına olan inancı daha da güçlendireceğimiz yepyeni bir dönem yaşayacağız.

SODEM, 2024-2029 hizmet döneminde CHP'li belediyelerin ortak dil, ilke ve iletişim çatısı altında bir araya gelmesini sağlayarak CHP belediyeciliğine ilişkin olumlu toplumsal algıyı yaygınlaştıracak en güçlü araçlardan biri olacak. SODEM'e üye olmak, SODEM'in gündemini takip etmek ve fikri üretiminden yararlanmak, CHP'li belediyelerin 31 Mart'ta elde ettikleri başarıyı eşgüdüm ve koordinasyon içerisinde sürdürebilmesi için son derece değerli olacak. SODEM'in yeni döneminde;

- "Sosyal Demokrat Politikalar Mutfağı" uzman ekibi, veriye dayalı ve uluslararası örneklerle stratejiler ve politika önerileri geliştirecek. Belediye başkanları bu önerilerden beslenebilecek.
- Politika geliştirme süreçlerinde yerel yönetimlerin ihtiyaç duyduğu tüm araştırma, çalıştay, panel ve etkinlikler partimizin ana stratejisiyle uyumlu olacak şekilde gerçekleştirilecek. SODEM, belediyelerin fikir üretim süreçlerini, yerel ihtiyaçları ve partimizin ana stratejisini odağına alarak hayata geçirecek.
- SODEM koordinasyonunda uzman kadrolarla yapılacak nicel ve nitel araştırmalarla hem sosyal demokrat siyaset için ihtiyaç duyulan kamuoyu yoklamalarına hem de belediyelerin yönetim performansına ilişkin stratejik geribildirimlere kolaylıkla ulaşılabilecek.
- Yerel yönetimlerde sağlıklı bir veri yönetimi ve bu veriye dayanan etkili karar destek sistemleri için yetkin bir uzman kadroyla belediyelerin kapasitesi güçlendirilecek.
- Belediyelerin yatırım ve harcama kararlarını en akılcı şekilde verebilmeleri, böylece sosyal ve siyasal etkisi yüksek politikaları önceliklendirebilmeleri için gerekli olan fikri destek tek bir kanaldan verilecek.
- CHP'li belediyelerin yönetimindeki yerel mekanizmaların ihtiyaçlarının karşılanmasında ve partimizin ana stratejisiyle uyumlu projelerin hayata geçmesinde kolaylaştırıcılık yapılacak. Proje yazımı, kaynak geliştirme ve başvuru sürecinde belediyeler desteklenecek, belediyelerle her konuda işbirliği yapılacak.
- SODEM'e üye belediyeler kurumsal itibar ve marka yönetimi, stratejik iletişim, basınla ilişkiler ve iletişim kriz yönetimi konularında desteklenecek.

Kısacası, CHP'li belediye başkanları, partimizi iktidara taşıyacak yeni dönemde çok büyük bir sorumluluk taşırken yalnız yürümeyecek. Bugün, Türkiye siyasetini iyi okuyabilen herkes görüyor ki, önümüzdeki genel seçimin sonucunu belirleyecek en önemli faktörlerden biri, CHP'li belediyelerin 31 Mart'ta elde ettikleri başarıyı sürdürebilmesi olacak. Belediye başkanlarımızın yüklendiği bu büyük sorumluluğunun bilinciyle onların yükünü hafifletmek ve CHP belediyeciliğinin zirvedeki yerini sağlamlaştırmak için SODEM yeni dönemine hazır. İnaniyoruz ki, 2024-2029 hizmet dönemi, CHP'li belediyelerin gayretiyle, heyecanı, icraatlarıyla sosyal belediyecilik adına akıllara kazınacak yepyeni bir dönem olacak.

TARIM POLİTİKALARINDA DÜNYA ÜLKELERİNDEN ÖRNEKLER

VIYANA, AVUSTURYA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/vienna-is-eu-s-best-organic-city-12094>

Viyana, her yıl düzenlenen "Avrupa Birliği Organik Ödülleri" kapsamında "En İyi Organik Şehir" unvanını aldı. Ödül, yeşil alanları organik gıda üreten arazilere dönüştürme projesi için Viyana Belediyesi'ne verildi. Yeşil alanlardan dönüştürülerek oluşturulan arazilerde ürün hasadı yapıldı. Ürünler, "Wiener Gusto" adıyla satışa çıktı. İlk ürün, organik buğday unuydu. Mercimek, patates, keten tohumu yağı ve diğer organik unlar da ürün yelpazesinde yer alıyor. Listeye organik meyve suları, ayçiçek yağı ve tofu gibi başka ürünler de eklenecek. Viyana Belediyesi İklim Konseyi üyesi Jürgen Czernohorsky, "Wiener Gusto ile Viyana'da organik tarımı güçlendirdik. AB Organik Ödülü'yle başarılarımızı sınırlarımızın ötesine taşıyoruz," dedi.

VLAHI, BULGARİSTAN

<https://www.bta.bg/en/news/culture/503066-bulgaria-s-first-shepherd-academy-aims-to-preserve-indigenous-breeds>

Bulgaristan'da ilk "Çoban Akademisi" açılıyor. Akademi, çobanlığı teşvik etmeyi, geleneksel uygulamaları yeniden canlandırmayı ve yerli hayvan türlerini korumayı amaçlıyor. Akademiye dört eğitim dönemi boyunca Bulgaristan'daki yerli hayvan türlerinin tarihine, ağıl yapımına, hayvanların otlatılması ve sağlmasına, meraların temizliğine ve hayvancılıktaki geleneksel uygulamalara dair bilgi veriliyor. Akademinin öncüleri, yerli hayvan türlerinin korunmasına yönelik uygulamaları da hayata geçirmeyi planlıyor, yerel hayvanları ulusal hazine olarak tanımlıyor. Yerel hayvan türleri, yabani atalarının özelliklerini taşıyor, aynı zamanda irksal özelliklerini koruyor.

OSNABRÜCK, ALMANYA

<https://www.dfki.de/en/web/news/deutschlands-zentrum-fuer-agritech-entsteht-in-osnabrueck-50-mio-euro-fuer-ki-in-der-landwirtschaft-europas>

Osnabrück, tarımın ve gıda üretiminin dijitalleştirilmesinde önemli bir merkez olarak kabul ediliyor. DFKI, Osnabrück Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Agrotech Valley Forum'un işbirliğiyle hayata geçirilen "agrifoodTEF" girişimi, Osnabrück'ün bu alandaki konumunu daha da güçlendirdi. Girişim kapsamında yapay zekâ ve tarımsal robotik uygulamaları için üç Avrupa ülkesinde test alanları oluşturuluyor. Bu sayede şirketler ve bilimsel kurumlar, Osnabrück bölgesinde deneyler yapabilecek ve yapay zekâ bileşenlerini doğrulayarak ürünleri pazara hazır hâle getirebilecek. Osnabrück'de bulunan ekip, 10 milyon euro finansal destekle tarım-gıda teknolojisi konusunda uzmanlaşma çalışmalarına devam ediyor.

BELÇİKA

<https://www.agroberichtenbuitenland.nl/actueel/nieuws/2023/09/14/belgium-pushes-for-a-nature-inclusive-earnings-model>

Valon ve Flaman bölgesinde birbirinden farklı tarım modelleri benimseniyor. Bu sayede doğa ve tarım konusunda ilerleme kaydediliyor. Ayrıca biyoçeşitlilik, toprak sağlığı ve bilgi paylaşımı konularında önemli adımlar atılıyor. Valon'daki tarımsal üretim, Flaman bölgesine kıyasla daha kapsamlıdır, güçlü bir yerel pazara sahiptir ve organik tarım gelişmiştir. Sığır yetiştiriciliği ve tarıma elverişli topraklardaki üretim ön plandadır. Valon, sürdürülebilir tarım modeline odaklanıyor. Belçika'daki yerel yönetimlerin tarım projelerinde işbirliği yaptığı çeşitli kuruluşlar, Belçikalı çiftçilerin agroekolojiye geçişine yardımcı oluyor. Valon, bu geçişi yapan çiftliklerden oluşan bir internet ağına ve Terraé adında bir bilgi alışveriş platformuna sahiptir. Flaman tarım örgütü ABS ve Flaman doğa örgütü Natuurpunt, Flaman bölgesindeki yerel yönetimlerin de desteğiyle "Çiftçi Doğayı, Doğayı Çiftçiyi Arıyor" projesini başlattı.

PRAHOVA, ROMANYA

<https://www.themayor.eu/en/a/view/romania-launches-manure-collection-platform-for-small-scale-farmers-11102>

Romanya Çevre, Su ve Orman Bakanlığı, Prahova bölgesindeki Drăgănești komününde yaşayan çiftçiler için yeni bir girişimin başlatıldığını duyurdu. Girişim, Romanya'nın "Nitrat Direktifi" adı verilen sürdürülebilir tarım uygulamalarını etkinleştirme çabasının bir parçasıdır. Ülkede çok sayıda küçük ölçekli çiftçi bulunması sebebiyle hayvan gübresi başta olmak üzere atıkların sürdürülebilir yönetimine öncelik veriliyor. Girişim, kullanılmayan atık gübrenin neden olduğu kirliliği azaltmayı ve nitrojeni ölçmeyi amaçlıyor. Nehirlerin, göllerin ve Karadeniz'in ötrofikasyonunun azaltılması hedefleniyor. Ötrofikasyon, bir ortamın besinlerle aşırı doygun hâle gelmesine, zararlı alglerin çoğalmasına, ölü bölgelere ve büyük balık ölümlerine neden olan bir süreçtir. Drăgănești'deki girişimin bakanlığa maliyeti yaklaşık iki milyon leidir. Yatırımın %95'i ulusal makamlar tarafından yapıldı, geri kalanı da "Entegre Besin Kirliliği Kontrolü" kapsamında değerlendirildi.

İTALYA

<https://www.bbc.com/news/world-europe-62046165>

İtalya, son yetmiş yılın en kötü kuraklığını yaşıyor. Po Nehri'ni çevreleyen beş bölgede olağanüstü hâl ilan edildi. Tarım Sendikası'na göre kuraklık, İtalya'nın tarımsal üretiminin %30'undan fazlasını tehdit ediyor. Bu beş bölgeye acil durum fonlarından toplam 36.5 milyon euro ayrıldı.

Hükümet sözcüsü, "Olağanüstü hâl, mevcut durumu araç ve yetkilerle yönetmeyi amaçlıyor," dedi. Durum düzelmezse daha fazla önlem alınabileceği ifade edildi. Po Nehri ve çevresi, İtalya'daki gıda üretiminin üçte birini karşılıyor. Nehir suyuyla özel araçların yıkanması, bahçelerin sulanması yasaklandı ve nehir suyuna bağlı süs çeşmeleri bir süreliğine kapatıldı. Kuzey İtalya'nın diğer birçok kentinde içme suyu karneye bağlanmaya başladı. Bazı belediye başkanları, su tasarrufu sağlamak amacıyla kuaför ve berberlerin su kullanımına limit getirdi.

PARİS, FRANSA

<https://resilientcitiesnetwork.org/the-paris-urban-agriculture-agenda-parisculteurs/>

Fransız çiftçilerin yüzyıllardır tarımı geliştirmek için yaptığı çalışmalar sayesinde Paris'te sebze çiftlikleri kuruldu ve Ile-de-France bölgesi "Erdemler Ovası" olarak adlandırıldı. Kentsel tarım veya kentsel çiftçilik, kentlerde ya da çevresinde yapılan tarım ve hayvancılık faaliyetlerini kapsıyor. Kentlerde tarımsal projelerin hayata geçirilmesi, sürdürülebilir ve dayanıklı kentsel modelin geliştirilmesini birçok yönden destekliyor (gıda tedarik zincirlerinin kısaltılması, topluluk bağlarının güçlendirilmesi, sağlıklı beslenme konusunda farkındalık yaratılması, gıda güvenliğine katkıda bulunulması, yağmur suyu yönetimi gibi ekolojik hizmetlerin planlanması, biyolojik çeşitliliğin teşvik edilmesi, ısı adalarının azaltılması ve yapı çevre enerji verimliliğinin artırılması).

Paris Belediyesi, tarımsal projelerin uygulanmasını kolaylaştırmak ve hızlandırmak için 2016 yılında "Parisculteurs" programını başlattı. Programın amacı, çatılar, duvarlar, otoparklar, açık alanlar bulmak ve çiftçilere Paris'te üretim yapma fırsatı sunmak. Parisculteurs'un kuruluşundan bu yana 50'den fazla proje hayata geçirildi. Paris, 30 hektardan fazla tarım arazisine sahiptir ve bu alanda liderdir.

İSPANYA

<https://projects2014-2020.interregeurope.eu/cityzen/news/news-article/9147/urban-farming-in-castilla-y-leon-spain/>

Kentsel tarım, İspanya'da önem kazanıyor. Kentsel tarım alanlarının ve meyve bahçelerinin sayısı gün geçtikçe artıyor. Konuyla ilgili yapılan çalışmalar, 300'den fazla belediyeye alan tahsis edildiğini ve kiralarn aylık maksimum beş euro olduğunu ortaya koyuyor. Belediyeler, kentsel çiftlikleri destekliyor. Castilla y León Belediyesi, kent bahçelerinin farklı işlevleri (eğitim, eğlence, sosyal ve çevresel) olması gerektiğini savunuyor. Yeni sektörün sürdürülebilir gelişimi için yerel girişimlerin incelenmesi, iyi uygulamaların paylaşılması ve eylem planlarının desteklenmesi gerekiyor.

VIROVİTİCA, HIRVATİSTAN

<https://www.themayor.eu/en/a/view/virovitica-to-build-a-centre-for-smart-agriculture-and-ict-activity-10288>

Virovitica Belediyesi, Akıllı Tarım ve Faaliyetler Merkezi'nin proje planlarını açıkladı. Merkez sayesinde tarımda rekabeti artıracak bilimsel araştırmalara odaklanılacak. Virovitica Belediye Başkanı Igor Andrović, "Gıda üretiminin gelecekte ne kadar önemli olacağını bilincindeyiz. Günlük hayatı kolaylaştırmanın yanı sıra çiftçilerin geçimini kolaylaştırabilecek modern teknolojilerin kullanılmasının ne kadar gerekli olduğunun da farkındayız," dedi.

Bölgedeki her tarlaya sensörler kuruldu. Sensörler aracılığıyla toplanan veriler, Akıllı Tarım ve Faaliyetler Merkezi'ne gönderiliyor. Veriler, her tesis için en uygun koşulları bulmak üzere gelişmiş algoritmalar kullanılarak analiz ediliyor. Proje kapsamında drone, dijital harita, robotik ve ileri teknolojilerden yararlanılacak. Merkez, toplanan verileri analiz edecek ve daha iyi sonuçlar elde edilmesi için bölgedeki çiftçilere tavsiyelerde bulunacak.

ÇEK CUMHURİYETİ

<https://www.arc2020.eu/agroecology/czech-republic/>

Topluluk Destekli Tarım (CSA), daha iyi, daha adil, daha yerel ve ekolojik olarak yerleşik bir gıda tedarik sistemi için yeni tüketici taleplerine yanıt veriyor. CSA'nın amacı, yerel üretim/tüketim süreçleriyle çiftçiliği çevresel ve sosyal açıdan desteklemektir. CSA, ürün çeşitliliğine, ürün azlığı riskiyle karşı karşıya kalan üreticilerle tüketiciler arasındaki ilişkiye önem veriyor. Bu sayede tüketiciler için yerel/güvenilir gıda garanti ediliyor, üreticilerin yaşam kalitesi yükseltiliyor, dayanışmaya ve güvene dayalı bir sistem kuruluyor. Çek Cumhuriyeti'nde başarılı çalışmalar yapan 20 tane CSA grubu bulunuyor. Bazı gruplar, kırsal alandaki çiftçilerin ve çevredeki tüketicilerin işbirliğiyle CSA kurarak klasik modeli benimsiyor. Sorumlu çiftçiliğin ve CSA dahil olmak üzere yerel tüketimin geliştirilmesi için iki konu ön plana çıkıyor:

1. Çevresel ve sosyal açıdan sürdürülebilir şekilde üretilen, yerel ve yüksek kaliteli gıdayı tüketmeye istekli kişiler,
2. Gıda ve tarım sisteminin yerel yönetimler tarafından desteklenmesi.

LATİN AMERİKA

<https://unfccc.int/climate-action/momentum-for-change/ict-solutions/icts-for-small-scale-farmers-a-game-changing-approach-to-climate-smart-agriculture-in-latin-america>

Uluslararası Tropikal Tarım Merkezi ve Latin Amerika'daki Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlıkları işbirliğiyle araç ve uygulamalar geliştirildi. Bu sayede Kolombiya ve Honduras'taki çiftçilerin iklim koşullarını göz önünde bulundurarak kararlar alması sağlanacak. Araç ve uygulamalar, çiftçi kuruluşlarındaki teknisyenlerin ve çiftçilerin iklim koşullarındaki değişiklikleri anlamasına, yönetim süreçlerini bu doğrultuda geliştirecek bilgileri toplamasına, analiz etmesine ve uygulamasına yardımcı olacak. Böylece hangi ürünlerin ne zaman ekilmesi gerektiği öngörülebilir.

HOLLANDA

https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2024-01/csp-at-a-glance-netherlands_en.pdf

Hollanda'nın tarım alanında geliştirdiği stratejik planlar, akıllı, sürdürülebilir, rekabetçi, dayanıklı ve çeşitlendirilmiş tarım sektörüne geçişi destekleyerek uzun vadeli gıda güvenliğini sağlamayı amaçlıyor. Ayrıca iklim eylemine, doğal kaynakların ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına/geliştirilmesine, kırsal alanların sosyo-ekonomik yapısının güçlendirilmesine katkıda bulunuyor. Bu stratejik planlar, politikalar ve ulusal kaynaklarla güç birliği sağlamak amacıyla belediyeler ve su kurulları tarafından ortaklaşa hazırlanıyor. Sürdürülebilir tarıma geçişte katkıda bulunan çiftçilerin desteklenmesi amaçlanıyor. Her bölgenin kendine has özellikleri, zorlukları olması sebebiyle ülkenin farklı bölgelerine göre stratejiler uyarlanıyor ve uygulanıyor. Sürdürülebilirlik, gıda güvenliği ve çiftlik gelirlerinin adil olması, planın ana hedefleri arasında yer alıyor. Bu hedeflere ulaşmak için destek sistemleri kuruluyor.

"TARIM DESTEK PROGRAMLARI YÜRÜTÜYÜZ"

TARIM POLİTİKALARI

Başkan Mansur Yavaş, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarımın kentimiz için ne kadar önemli olduğunu biliyoruz, bu alanda politikalar geliştiriyoruz. Sürdürülebilir tarım uygulamalarını teşvik ediyor, doğal kaynakların korunmasını destekliyoruz ve iklim değişikliğiyle mücadelede tarımın rolünü önemsiyoruz. Çiftçilerin güçlenmesi ve gelirlerinin artırılması için çeşitli destek programları yürütüyoruz. Tarımda yenilikçi teknolojilerin kullanımını teşvik ederek verimliliği artırmayı, çiftçilerin refahını yükseltmeyi amaçlıyoruz.

Atatürk Orman Çiftliği Genel Müdürlüğü'nden kiraladığımız arazide, BAKAP Tarım Kampüsü ve Rekreasyon Alanı'nda arpa, buğday, Macar fiği ve yulaf yetiştiriyoruz. Ürün hasadından elde ettiğimiz kaba yemi de küçükbaş hayvan yetiştiricilerine ücretsiz dağıtıyoruz. Kimyasal gübrelerin zararlarını ortadan kaldırmak amacıyla doğa dostu sıvı gübre üretiyoruz ve çiftçilere ulaştırıyoruz. Yerli üreticilere destek olmak ve kırsal kalkınmayı desteklemek amacıyla 2019 yılından bu yana tohum ve fide desteğinde bulunuyoruz. Küçükbaş hayvan yıkama havuzu kuruyoruz. Başkentli çiftçilere mazot desteğinde bulunuyoruz. Kırsal mahallelerde ve meralarda otlayan hayvanların su ihtiyacını karşılamak için içme suyu teknesi (SIVAT) montaj-onarım desteğinde bulunuyoruz.

**MANSUR
YAVAŞ**Ankara Büyükşehir
Belediye Başkanı

Tarım sadece ekonomimizin belkemiği değil, aynı zamanda kültürümüzün, geçmişimizin ve geleceğimizin de teminatıdır. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi, "Tarım ve köylü işleri, bütün millet meselelerimizin başında gelir." 2024-2029 hizmet döneminde de tarımsal üretimin ve iyi tarım uygulamalarına yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Türkiye'nin en büyük tarım kampüsü ve rekreasyon alanı olma özelliği taşıyan BAKAP'ı açtık. Hayata geçirdiğimiz kırsal kalkınma projeleri kapsamında yerli üreticilere gebede desteğinde bulunduk. Ankaralı üreticilerin coğrafi bilgi sistemlerini ve uydu görüntü analizlerini kullanarak tarlalarına ait ürün deseni, meteorolojik olaylar, bitki sağlığı, azot durumu ve su stresinin takibini yapabilecekleri "Kırsal Hizmetler 4.0 Dijital Platformu" KIRBİS'i devreye aldık. BAKAP bünyesinde dikey topraksız tarım bitki büyütme ünitesinin Ar-Ge çalışmalarına başladık. Hayvancılığı desteklemek amacıyla Ayaş ve Haymana ilçelerine hayvan içme suyu göleti yaptık. Ankara balını dünyaya tanıtmak için "Arıcılık Akademisi" kurduk. Beypazarı'nda iki tane sera açtık. Kentten kırsala dönmek isteyen vatandaşları teşvik etmek, kaçak ve düzensiz yapılaşmanın önüne geçmek amacıyla "Başkent Ankara Köy Evleri" projesini hayata geçirdik. Çiftçiler, gıda ürünleri üretimi yaparak hem kentlerde hem de kırsal alanlarda yaşayan vatandaşların beslenme ihtiyacını karşılar, ekonomik kalkınmanın ve sosyal dengenin sağlanmasında da önemli rol oynar. Bu nedenle çiftçilerin ve çiftçilere yönelik politikaların güçlendirilmesi önem taşıyor.

BAKAP'ta 200 dönümlük alanda yetiştirdiğimiz silajlık mısırları, ihtiyaç sahibi hayvan yetiştiricisi hemşerilerimize dağıtıyoruz. Şereflikoçhisar'da 4.707 metrekarelik arsaya modern kesimhane yapıyoruz. Büyükbaş hayvan üreticilerine ücretsiz suni tohum desteği veriyoruz. Başkentte arıcılığın gelişmesi, bal üretiminin artması, su kaynaklarının verimli kullanılması, korunması, geliştirilmesi ve üreticilerin sulama suyuna erişiminin sağlanması amacıyla tarımsal sulama projelerini hayata geçiriyoruz.

"KENTSEL GIDA STRATEJİSİ EYLEM PLANI HAZIRLIYORUZ"

Başkan Cemil Tugay, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Dünyanın ve ülkemizin son yıllarda tarım alanında karşılaştığı en önemli sorunlar arasında küresel iklim değişikliği ve hızlı nüfus artışı yer alıyor. Tarımsal üretim azalıyor, gıda ihtiyacı artıyor. Bu durumun en tehlikeli sonucu, insanlığın ve tüm canlıların açlıkla karşı karşıya kalacak olması. Tarım sektörü tüm ülkeler için önem taşıyor. Tarım, ekonomiye her açıdan (işgücü, ürün, piyasa, sermaye, döviz) katkıda bulunur ve devlet bütçesine denge getirir. Bir ülkenin tarım sektörünün güçlü, verimli ve sürdürülebilir olması, stratejik öncelik olarak değerlendiriliyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde 2007 yılında Tarım, Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı, 2014 yılında da Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı kuruldu. Biz de göreve geldikten sonra Kırsal Hizmetler Dairesi'ni kurduk. İzmir'de bitkisel ve hayvansal üretimin yanı sıra su ürünlerindeki potansiyel de yüksektir. İzmir genelinde üç büyük havzada yer alan, küçük, parçalı ve dağınık tarım parsellerinden oluşan bir yapı bulunmaktadır. Bu sebeple çiftçilerin örgütlenerek oluşturduğu kooperatifler, birlikler ve ziraat odaları önem arz ediyor. Tarımsal üretimin gelişmesi ve kırsal kalkınmanın sağlanması için çiftçilere desteğimizi sürdüreceğiz. Eğitim faaliyetleriyle çiftçilerin gelişmesine katkıda bulunacağız. "Tarımda İzmir Modeli" kapsamında köylüyü milletin efendisi yapacağız.

Çiftçilerle, kooperatiflerle, ziraat odalarıyla, tarım birlikleriyle, akademik kurumlarla, sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyoruz, iletişim kuruyoruz. Tarım politikalarını belirlerken ve uygularken tüm paydaşlarımızla görüş alışverişinde bulunacağız. Tarım teknikleri, güncel teknolojiler, sürdürülebilir tarım uygulamaları, optimum girdi kullanımı gibi konularda çiftçilere yönelik eğitimler düzenleyeceğiz. Bu sayede verimliliği artırmayı, özellikle genç çiftçilere katkıda bulunmayı hedefliyoruz. Toprak analizi, sulama sistemlerinin modernizasyonu, tarım arazilerinin korunması ve geliştirilmesi gibi çalışmalar yaparak toprak koşullarına uygun bitki deseni seçilmesini teşvik edeceğiz.

Üretimi artırmak için çiftçilerin sürdürülebilir tarım yöntemlerini uygulamalarını sağlayacağız. Kompost tesisleri kuracağız, bu sayede toprağın kalitesini yükselteceğiz. Yerel pazarlar oluşturacağız, hasat sonrası ürünlerin sağlıklı koşullarda muhafaza edilmesi ve dağıtımı için ürün alım merkezleri kuracağız. Sürdürülebilir ve organik tarımı teşvik etmeye, kimyasal gübre ve pestisit kullanımını azaltmaya yönelik için çalışmalar yapacağız. Toprak sağlığını koruyan ve biyoçeşitliliği destekleyen tarım uygulamalarını teşvik edeceğiz. Tarım araştırmalarına ve yenilikçi tarım teknolojileri geliştirme projelerine destek olmayı hedefliyoruz.

TARIM POLİTİKALARI

CEMİL TUGAY

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

Tarım politikalarının oluşturulması ve uygulanması da çalışma başlıklarımızdan biri. Bu amaç doğrultusunda "Kentsel Gıda Stratejisi Eylem Planı" hazırlayacağız. Yerel ihtiyaçlara uygun, sürdürülebilir üretimi destekleyen tarım politikaları geliştireceğiz, bu politikaların uygulanmasını sağlayacağız.

"MAHALLE BOSTANLARI KURMAYI HEDEFLİYORUZ"

Başkan Mustafa Bozbey, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarım alanlarının korunması ve atıl durumdaki alanların verimli hâle getirilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çiftçilerin ve üreticilerin hem üretim verimliliğinin hem de gelirlerinin artırılmasını hedefliyoruz. Vatandaşların sağlıklı ve uygun fiyatlı gıda ürünlerine ulaşması amacıyla projeler yürütüyoruz. Nitelikli tarımsal üretimi yaygınlaştırmak amacıyla üreticilere eğitimler ve destek paketleri, çiftçilere mazot, tohum ve gübre desteği veriyoruz. Hayvancılık yapan üreticilere de nakit, yem ve aşı desteği sağlayacağız.

"Tarımsal Üretimi Araştırma, Destekleme ve Eğitim Merkezi" aracılığıyla Ar-Ge çalışmaları yapacağız, eğitimler düzenleyeceğiz. "O Köy Bizim Köyümüzdür" projesi kapsamında köyleri sosyal açıdan geliştireceğiz, işgücünü koruyacağız. Ürün ve süt toplama merkezleri gibi tesislerin sayısını artıracacağız. Üreticilerin ürünlerini satışa sunabilecekleri modern ve kullanışlı fuar alanları oluşturacağız. Meteorolojik tahmin ve erken uyarı sistemlerini yaygınlaştırmayı, zeytin ve meyve üretiminde kaliteyi artırmayı hedefliyoruz.

TARIM POLİTİKALARI

MUSTAFA BOZBEY

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Tarımı geliştireceğiz, üreticilerin kazancını artıracacağız, köylerde sosyal alanlar kazandıracacağız. Temel hedeflerimiz arasında tohum kütüphaneleri, kent ve mahalle bostanları yer alıyor. Bursa'nın hem üretici hem de tüketici dostu bir kent olmasını istiyoruz. Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Tarım Peyzaj A.Ş., BUSKİ, BESAS ve HAGEL gibi belediyemize bağlı kurumları, iştirak şirketlerini ve tarım paydaşlarını bir araya getiriyoruz. 2024-2029 hizmet döneminin stratejik plan çalışmalarında tarıma gerekli hassasiyeti gösteriyoruz. "Üretici Çatı Birliği" kuracağız. Bu sayede üretici kooperatiflerini tek çatı altında toplayacağız, emek ve enerji kayıplarının önüne geçeceğiz.

"ÜRETİCİLERİ YENİLİKÇİ UYGULAMALARA TEŞVİK EDİYORUZ"

Başkan Zeydan Karalar, Adana Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Adana, Türkiye'nin en büyük ovası Çukurova'da yer alan bir tarım kentidir. Adana'da Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı çiftçi sayısı 32.736'dır, toplam tarım alanı 4 milyon 869 bin 874 dekadır. Çukurova'da ürün yelpazesi geniştir. Tarımsal üretimin modern ve teknolojik yöntemlerle, doğal kaynakları ve çevreyi koruyarak devam ettirilmesi temel hedeflerimiz arasındadır. İyi tarım uygulamalarını ve modellerini hayata geçirmeyi, tarımda sürdürülebilirliği amaçlıyoruz. Eğitimler ve örnek uygulamalarla üreticileri geliştirmeyi, tarım ve hayvancılığa katkıda bulunmayı, üretimde kaliteyi yükseltmeyi ve kentimizin ekonomisine katkıda bulunmayı hedefliyoruz. Toprak ve su analizi laboratuvarlarındaki çalışmalarla ürün çeşitliliğini sağlayacağız. İyi tarım uygulamalarıyla üretimdeki hataları minimuma indireceğiz. Modern sulama teknikleriyle su kaynaklarını etkin ve verimli kullanacağız.

Tarım kooperatiflerini yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Ürünlerin daha kolay pazarlanması için çalışmalar yapacağız, katma değer yaratacak üretim tesislerine her konuda destek olacağız. Çiftçilerin sözleşmeli üretim modeline geçmesini sağlayacağız. Hayvan pazarı ve mezbahane kuracağız. Bu sayede et ürünlerinin sağlıklı ve güvenli üretilmesini sağlayacağız. Üreticilerin yaşadığı sorunlara çözüm üreteceğiz, onlara destek olacağız, iyi tarım uygulamalarını yaygınlaştıracacağız, ürün kalitesini ve verimliliğini artıracak çalışmalar (işleme, pazarlama, markalaşma vb.) yapacağız.

TARIM POLİTİKALARI

ZEYDAN KARALAR

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Tarım ve hayvancılıkta küçük/orta ölçekli işletmelere destek oluyoruz, üreticileri yenilikçi uygulamalara teşvik ediyoruz. "Tarım Akademisi" kuracağız, çiftçilere eğitimler ve sertifika vereceğiz. Belediyemiz bünyesinde ileri teknolojiyle donatılmış tarım alanları oluşturacağız. Bu sayede vizyon projelere imza atacağız, akıllı ve dijital tarım uygulamalarını geliştireceğiz. Tarımsal üretim yapılan işletmeler kurarak çiftçilere modern ve teknolojik tarım yöntemlerini uygulamalı göstereceğiz. Kadın üreticileri de teşvik edeceğiz. Mevsimlik tarım işçileri için farkındalık eğitimleri (tarım, sağlık, beslenme, hijyen vb.) düzenleyeceğiz.

"KIRSAL KALKINMA PROJELERİNİ ÖNCELİKLENDİRİYORUZ"

Başkan Vahap Seçer, Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Mersin, Türkiye'nin yaklaşık %2'lik alanını kaplayan, yüzölçümünün %21'inde tarımsal üretim yapılan bir kent, bakliyat ve narenciye ihracatında ülke genelinde birinci, bitkisel üretimde üçüncü ve canlı hayvan değeri bakımından 24. sırada yer alıyor. Mersin'in toprakları oldukça verimli, arazileri kaliteli, toprağı ve iklimi üretime uygun. Tarımsal ve kırsal kalkınmanın ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Kentimizin tarımsal üretim ve hayvancılık potansiyelini, bu alanlarda yaşanan sıkıntıları dikkate alarak projeler üretiyoruz. Göreve geldiğimizden günden bu yana kırsal mahallelere 282 milyon TL tarımsal destek verdik. Tarımsal desteklerde gençleri ve kadın çiftçileri önceliklendiriyoruz, sürdürülebilirliğe önem veriyoruz. Bu kapsamda 1 milyon 488 bin adet fide ve fidan dağıttık. Örtü altı sebze üreticilerine 38.700 litre sıvı gübre, 94.523 kilogram sera naylonu, 74.250 kilogram sera ipi, 3.800 adet yapışkan tuzak desteğinde bulunduk, 346.448 metrelik sulama borusu sayesinde üreticilere su kaynağı sağladık.

"Hadi Gel Köyümüze Destek Verelim" projesi kapsamında üreticilere 6.000 küçükbaş hayvan, 960 ton yem ve aşı desteği verdik. Mersin genelinde 150 hayvan yetiştiricisine 15.000 kaz 80.000 kilogram yem, büyükbaş hayvan yetiştiren 1.523 vatandaşa 3 milyon 26 bin 200 kilogram yem, Tarsus Süt Üreticileri Birliği'ne kayıtlı toplam 245 yetiştiriciye 21.000 kilogram tohum desteğinde bulunduk. Arı yetiştiricilerine bal evi, bal sağım çadırı, temel petek, arıcı körüğü ve arıcı maskesi dağıttık. Küçük ölçekli balıkçılara boya, tulum, çizme, tutya desteği sağladık. Mersin genelinde 760 yetiştiriciye güneş paneli, kooperatiflerimize 526 adet makine desteği verdik. Gülünar nohutu ve Silifke buğdayı üretimi için üreticilere 31.000 kilogram tohum dağıttık, atalık tohumları yaygınlaştırdık. 2024-2029 hizmet döneminde kırsal kalkınma odaklı projelerimizi geliştirmeyi ve hizmetlerimizi çeşitlendirmeyi hedefliyoruz. Sera kurulum alanlarında fide-fidan üreteceğimiz, toprak analizi yapacağımız "Tarımsal İnovasyon Merkezi", farklı alanlardan oluşacak. Merkezde, kompost gübre üretim alanı, çocuklar için tarım alanları ve üretici eğitim amfisi yer alacak.

Mersin'de balıkçılıkla uğraşan üreticilerin kazançlarını artırmak, işlenmiş ürünlerin tüketicilere sağlıklı ulaşmasını sağlamak ve ürünlerin raf ömrünü uzatmak amacıyla "Modern Su Ürünleri ve Balık Toptancı Hali" kuracağız. Balıkçı gemilerinin yanaşabileceği limanın yer alacağı halde, üretim alanı ve işleme tesisi yer alacak, balık satışı ve sevkiyatı, tekneden su ürünleri satışı, taze ve işlenmiş ürünlerin pazarlaması yapılacak. Belediyemize bağlı kurumlarla birlikte doğayı koruyan ve sürdürülebilir kalkınmayı önceliklendiren çalışmalar yürütüyoruz.

TARIM POLİTİKALARI

VAHAP SEÇER

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı

Tarımda yenilenebilir enerji kullanımının öneminden hareketle sulama birlikleri ve tarım kooperatifleriyle işbirliği yaparak motopomp elektrik giderlerini güneş enerjisiyle karşılayacağız. Kadın üreticileri desteklemek amacıyla "Köyümüz Atölye" projesini hayata geçireceğiz, üretim ve kalkınma stratejilerimize uygun olacak şekilde kırsal mahallelerde üretim atölyeleri kuracağız. Sürdürülebilir tarımsal üretimi ve kırsal kalkınmayı destekleyen tarım politikalarımızı uygulamaya devam edeceğiz.

"MANİSA'NIN TARIM HARİTASINI ÇIKARIYORUZ"

Başkan Ferdi Zeyrek, Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Manisa, tarımsal üretime oldukça elverişli bir kent. Gediz Nehri ve Bakırçay Havzası'nın beslediği Manisa, dünyaca ünlü coğrafi işaretli ürünleriyle (Sultaniye üzümü, Kırkağaç kavunu, Akhisar zeytini, Salihli kirazı, Köprübaşı çileği) öne çıkıyor. Çiftçilerin yaşadığı sorunları biliyoruz. Yanlış politikalar neticesinde köyden kente göçün önlenememesi nedeniyle üretim azaldı. Bu süreç ülkemizi dışa bağımlı hâle getirdi. Öncelikli hedefimiz, gıda güvenliğinin sağlanması, tarım sektöründe istihdamın artırılması ve tarımsal üretimin canlandırılması.

Seçim dönemindeki çalışmalarımız esnasında üreticileri dinledik, problemleri analiz ettik. Tarımsal kalkınma, ülkemizin de önceliği olmalı. Bu nedenle 2024-2029 hizmet döneminde önceliğimiz çiftçiler olacak. Tarımsal sürdürülebilirliğe ve verimliliğe yönelik geniş kapsamlı çalışmalar yapacağız. Çiftçilere, üreticilere alım garantili ürün desteği vereceğiz. Bu kapsamda "Tarımsal Kalkınma Kooperatifi" kuracağız. Yürüttüğümüz çalışmalarla, katma değeri yüksek ürünlerle kooperatiflerden kazanç elde edeceğiz. Çiftçilerden alacağımız üzümleri Ankara, İstanbul, İzmir başta olmak üzere büyükşehirlere göndereceğiz, üzümlerin dezavantajlı mahallelerde ücretsiz dağıtılmasını sağlayacağız. Bu sayede hem dar gelirli vatandaşların hem de çiftçilerin yüzünü güldüreceğiz.

"Gediz Tarımı Geliştirme Merkezi" kuracağız. Merkezde, ziraat mühendisleri tarafından ücretsiz toprak analizi yapılacak. Erken uyarı sistemiyle bölgedeki çiftçiler uyarılacak. İlaçlama ve gübreleme gibi konularda çiftçilere danışmanlık hizmeti verilecek. Çiftçilerin tarlasında kalan ürünlerin satılması için yeni pazarlar bulacağız. Gediz Ovası'nda tarımsal üretimi geliştiremezsek, iklim krizi nedeniyle bölgede bazı ürünler yetiştirilemeyecek.

Bugüne kadar Manisa'da ekilebilir tarım arazilerinin, üretilen ürünlerin, yeraltı su kaynaklarının haritaları oluşturulmamış ve toprak analizi raporları hazırlanmamış. Bu çalışmayı önceliklendirdik. Çalışmalarımızla tarımda sürdürülebilirliği sağlayacağız ve üretimi artıracacağız.

TARIM POLİTİKALARI

FERDİ ZEYREK

Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı

"ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİ DESTEKLİYORUZ"

Başkan Candan Yüceer, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tekirdağ'da üretilen zirai ürünlerin üretim tekniklerinde iyileştirme yapmayı ve verimi artırmayı amaçlıyoruz. Bu kapsamda çalışmalar ve yatırım yapıyor, katma değeri yüksek ürünleri üretim desenine dahil ediyor, pazarlama aşamasında üretici örgütlerine/kooperatiflere destek veriyor, küçük aile işletmelerini sübvansede ediyor ve sektörde kalmalarını sağlıyoruz. Başlıca hedefimiz, sürdürülebilir ve çevre dostu çalışmalarımıza devam etmek. Tarım sektörünün tüm paydaşlarıyla koordineli projelerimizi bu dönemde de sürdüreceğiz. 2024-2029 hizmet döneminde tarımsal üretimi destekleyecek çalışmalarımızı şöyle sıralayabilirim:

- Kadın kooperatiflerini desteklemeye devam edeceğiz. Pazaryerleri, dükkânlar ve atölyeler aracılığıyla kadınları kamusal alana dahil edeceğiz, ekonomik açıdan güçlendireceğiz.
- Çiftçilerin ve hayvancılıkla uğraşan vatandaşların ihtiyaçlarını dinleyerek çözüm odaklı öneriler geliştireceğiz. Bu konularda farklı yöntemlerle vatandaşlara destek olacağız (danışmanlık, bilgilendirme, teknik destek vb.). Çiftçilerin sorunlarına ve ihtiyaçlarına uygun politikalar geliştirmek amacıyla bir platform kuracağız.
- Tarım Akademisi'nde geleneksel tarım teknikleri, tarım teknolojileri araştırma ve geliştirme eğitimleri için fon başvuru süreçlerinde danışmanlık hizmeti vereceğiz. Tekirdağ'a özgü tarım ve bahçe ürünlerinin marka değerini artırmaya yönelik çalışmalar yapacağız.
- Tekirdağ'daki meyve ve sebze hallerini bölge haline dönüştürerek vatandaşlara taze ve sağlıklı ürünler ulaştıracacağız. Yerel esnaf odaları ve üreticilerle işbirliği yapacağız, tarımsal üretim potansiyelini artıracacağız.
- Tekirdağ'ın sembolü kiraz bahçelerinden oluşan

parkta vatandaşlar doğa yürüyüşleri yapacak ve organik kirazları dalından toplayabilecek.

- Yerel tarımın tarihini ve önemini vurgulayacağımız projemizi hayata geçireceğiz, projenin sonuçlarını kamuoyuyla paylaşacağız. Geleneksel tarım metotlarından konvansiyonel ve entansif tarıma geçiş sürecinin görsellerle anlatılacağı, tarım ürünleri ve aletlerinin sergileneceği müzeyi hizmete sunacağız, açık hava parkı sergisi hazırlayacağız.
- Bölgemizin bağcılık geleneğini ve eşsiz lezzetlerini tanıtmak amacıyla tesisler, şarap imalathaneleri, yerel restoranlar açacağız ve gastronomi noktaları oluşturacağız.
- Şarköy Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Parkı ve örnek uygulama alanlarıyla yerel bitki çeşitliliğini koruyacağız, bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları yapacağız.
- Belediyemize ait Birlik Yem A.Ş. tarafından süt ve besi hayvancılığı, küçükbaş hayvancılık yapan yetiştiricilere kooperatifler aracılığıyla karma yem desteği verilecek. Tekirdağ'ın et ve süt ürünlerinin marka değerini yükseltmek, bu alanda çalışan üreticileri desteklemek amacıyla belediyemizin iştiraki Tarım ve Gıda A.Ş. aracılığıyla satış noktaları açılacak. Bu sayede kaliteli gıdaya uygun fiyatla erişmek mümkün olacak.

TARIM POLİTİKALARI

CANDAN YÜCEER

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı

"TARIMI GELİŞTİRECEK ARAŞTIRMA PROJELERİ PLANLIYORUZ"

Başkan Özlem Çerçioğlu, Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarım projelerimiz birbirini destekler niteliktedir. Bu sayede projelerin katma değeri artıyor, sürdürülebilirlik sağlanıyor. Tarım projelerimizi şöyle sıralayabilirim:

Ata Tohumları Projesi: Yerel tohumların korunduğu proje kapsamında ata tohumlarına sahip çıkılıyor. Bu tohumlardan elde edilen 27 milyon fide vatandaşlarla buluşturuldu.

Sakız Koyunu Projesi: Bu projeye binlerce koyun üretildi. Uygun alanı olan kadınlara verimi yüksek sakız koyunu hibesi yapılıyor, üretilen kuzulara Halk Ege Et tarafından ederinde alım garantisi veriliyor.

Çine Çaparnı Koruma Projesi: Nesli tükenmek üzere olan Çine çaparnı cinsi koyun koruma altına alındı. Üretilen Çine çaparnı, neslin devamı için kadınlara hibe ediliyor.

Halk Ege Et: Halk Ege Et, üreticileri destekliyor, tüketicilere kaliteli, güvenilir, hijyenik ve ekonomik yerli et sunuyor. Ayrıca Türkiye genelinde 32 kadın kooperatifinin ürünleri de Halk Ege Et marketlerinde satılıyor.

Kadın Kooperatiflerine Destek: Aydın genelinde kurulacak kadın kooperatiflerine her konuda destek olduk. Kooperatiflerde üretilen ürünler Halk Ege Et marketleri aracılığıyla tüketicilerle buluşturuluyor.

Aydın Çiftçi Merkezi: Tarım ve hayvancılık projelerimizi tek çatı altında toplayacak Aydın Çiftçi Merkezi'ni kurduk. Merkezde deneme üretimleri başladı.

Küçük Aile İşletmelerine Yem ve Gübre Desteği: Artan yem fiyatları sebebiyle zorluk yaşayan, beş ve altında büyükbaşlı olan küçük işletme sahiplerine yem desteği verdik. On dekar ve altında arazisi olan çilek üreticilerine gübre desteğinde bulunduk.

Arı Kovanı Desteği: arıcılıkla uğraşan, 100 kovandan daha az kovanı olan aile işletmelerine arı kovanı desteği verdik.

Ürün Alımı Desteği: Ürünü tarlada kalan üreticilerin ürünlerini ederinde satın aldık, ihtiyaç sahibi ailelere ulaştırdık.

Drone Aracılığıyla Gübreleme: Yirmi dekar ve altında arazisi olan vatandaşların arazilerine drone aracılığıyla ücretsiz gübre atım işlemi gerçekleştiriyoruz.

Tarım sektöründe geliri ve istihdamı artıracak, kırsal nüfusu destekleyecek, kooperatifçiliği yaygınlaştıracak, üretim ve pazarlama gücünü uluslararası ölçüğe taşıyacak faaliyetler yürütmeyi amaçlıyoruz. Üretimi geliştireceğiz, ürün çeşidini artıracacağız, ürünlerin kalitesini yükselteceğiz. Yerel tohumların ve ürünlerin korunmasını sağlayacağız. Tarım sektörünün ekonomiyeye katkısını artırmak amacıyla yatırım, üretim, kırsal kalkınma, kontrol ve destekleme politikalarına yönelik araştırma projeleri hazırlayacağız.

TARIM POLİTİKALARI

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU

Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı

"MUĞLA'NIN TARIM POTANSİYELİNİ DEĞERLENDİRMEK İSTİYORUZ"

Başkan Ahmet Aras, Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Yerel üreticileri desteklemek ve sürdürülebilir tarım uygulamalarını teşvik etmek, tarım politikalarımızın temelini oluşturuyor. Bölgemizin tarım potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmeyi, yerel ekonomiye katkıda bulunmayı, tarımsal üretimi artırmayı, çiftçilerin gelir seviyesini yükseltmeyi ve sürdürülebilir tarımı hedefliyoruz. Çiftçilere her konuda destek oluyoruz (tohum, yem, fidan, fide, arı yemi, tarım makineleri vb.) Modern tarım teknikleri hakkında eğitimler düzenliyoruz, çiftçilere tarımsal danışmanlık hizmeti veriyoruz. Yerel üreticilerin, ürünlerini pazarlayabilecekleri pazarlar buluyor, satış mağazaları açıyor, fuarlar organize ediyoruz. Kooperatifleşmeyi destekliyoruz, çiftçilerin birlikte hareket etmesini teşvik ediyoruz. Organik tarımı ve su tasarrufu sağlayan sulama tekniklerinin kullanımını yaygınlaştırıyoruz. Tarımsal Ar-Ge çalışmalarını destekliyoruz, yenilikçi tarım uygulamalarını teşvik ediyoruz. İklim değişikliğine uyum sağlayacak yeni tarım yöntemleri geliştiriyoruz. Üniversiteler, araştırma enstitüleri ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte projeler geliştiriyoruz. Yerel, ulusal/uluslararası tarım politikaları ve projeleriyle uyumlu çalışmalar yapıyoruz.

Tarımda bilimsel gelişmeleri önemsiyor, tarımsal laboratuvarlar kuruyoruz. Toprak, bitki ve sulama suyu analizleri yaparak tarım alanlarının verimliliğini artırıyoruz. Ürün kalitesine önem veriyoruz. Ürün kalitesine yönelik çalışmalar için "100. Yıl Gıda Analiz Laboratuvarı" kurduk. Tohum ve gübre desteği verdiğimiz üreticilerin tarlasını da sürüyoruz. Çiftçilerin tarım makinesi ihtiyacını belediyemizin imkânlarıyla karşılayacağız.

"Kadın Elinden Rengârenk Muğla" sloganıyla kentimizdeki parkları ve bahçeleri kooperatifimizde ürettiğimiz çiçeklerle süsledik. Tarımsal sulama konusunda çiftçilerin yanında oluyoruz. Sulama kanalı ve borusu tamirâtı, sulama kanalı

TARIM POLİTİKALARI

AHMET ARAS

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı

temizliği ve bent tutma gibi çalışmalarımıza devam ediyoruz. Çiftçilerin gelir seviyesini yükseltmek, Muğla tarımını geliştirmek, tarım-turizm kenti Muğla'yı dünyaya tanıtmak için çalışma arkadaşlarımızla birlikte yılmadan, yorulmadan çalışacağız.

2024-2029 hizmet döneminde tarımsal üretime ve iyi tarım uygulamalarına ilişkin hedeflerimiz doğrultusunda projelerimizle Muğla'nın tarım potansiyelini geliştirmeyi ve çiftçilerin yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlıyoruz. Deneme ve üretim bahçelerinde çiftçilere eğitim veriyoruz, alternatif ürünler üretmeleri için çiftçileri teşvik ediyoruz. Kentimizin belli noktalarında satış, pazarlama ve tarımsal eğitim merkezleri kurmayı planlıyoruz. Çiftçiler, "Çiftçi Kart" projesi kapsamında yem, gübre, canlı hayvan, hayvan içme suyu, tohum vb. tarımsal girdilerini indirimli veya ücretsiz tedarik edebilecek. Meyve-sebze kurutma, distilasyon, üzüm suyu, sirke, pekmez ve şarap üretim tesislerinin sayısını artıracamız, flake ve arı yemi üretim tesisi açacağız. Bu tesisler sayesinde hayvancılıkla uğraşan üreticiler uygun fiyata yem alabilecek, arıcılıkla uğraşan üreticiler de uygun fiyata arı yemi tedarik edebilecek.

"YEREL VE BÖLGESEL ÜRETİME KATKIDA BULUNUYORUZ"

Başkan Ayşe Ünlüce, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Kırsal nüfusun korunması, bu bölgedeki aile işletmelerine sahip çıkılması Eskişehir için önem taşıyor. Üreticilerin yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmek istiyoruz, sosyal ve kültürel açıdan üreticileri destekleyecek adımlar atmaya hedefliyoruz. Sürdürülebilir iş ve yaşam koşulları sağlayarak kırsal kalkınmayı destekleyeceğiz.

Eskişehir'i kendi kendine yetebilen örnek bir kent hâline getirmeyi amaçlıyoruz. "Tarım ve Gıda İşletme Şirketi" kuracağız. Bu sayede üreticilerin ürünlerini değerinde alacağız, ürünleri işledikten sonra doğrudan tüketiciye ulaştıracağız. "Halk Et" ve mezbaha projesi kapsamında hemşerilerimize kaliteli et ve et ürünlerini uygun fiyatla sunacağız.

Yem fabrikası projemizi hayata geçireceğiz. Hayvancılık yapan çiftçilere yem desteğinde bulunacağız, maliyetleri azaltacağız. Etkin üretim metotlarıyla hayvanların beslenme ihtiyaçlarına yönelik yem desteği vereceğiz. "Halk Bakliyat" projesi kapsamında çiftçilerle sözleşmeli tarım anlaşması yapacağız, bakliyat ürünlerini değerinde satın alacağız. Bu ürünleri "Halk Bakliyat" markası altında uygun fiyatla vatandaşlara sunacağız. Sakarı Vadisi'nde "Zeytinyağı Üretim Tesisi" kuracağız, bölgeye özgü yüksek kaliteli zeytinyağı üreteceğiz. Kadın istihdamını artırarak yerel ekonomiye katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Mahmudiye, Sarcakaya ve Mihalgazi ilçelerinde çiftçilerin kuracağı seralarda üretilecek çiçekler için alım garantisi vereceğiz. Kent merkezindeki peyzaj alanlarını bu seralarda üretilen çiçeklerle süsleyeceğiz. Sarcakaya-Mihalgazi Bölgesi'nde "İpek Köyü" kuracağız. Bölgede vereceğimiz kurslarda dokunan ipekler hem belediyemize ait merkezlerde hem de yurtdışında satışa sunulacak. Bölgedeki kadınların ipekçilik mesleğinde söz sahibi olmasını sağlayacağız. "Bitkisel ve Hayvansal Üretim Merkezi" kuracağız. Bu merkezde, bitkisel ve hayvansal üretim alanlarının yanı sıra seracılık ve arıcılık alanları da yer alacak.

Toprak analizi, ileri teknolojiyle zirai ilaçlama, organik gübre üretimi, tarımsal tahmin ve erken uyarı sistemleri gibi teknolojik yatırımlara öncelik veriyoruz. Yerel ve bölgesel üretime destek olmak için kooperatifler kuracağız. Toprak kalitesinin korunması, kırsal kalkınmada kadınların ve gençlerin desteklenmesi, sürdürülebilir tarımsal üretim, kalkınmanın en önemli unsurlarıdır.

TARIM POLİTİKALARI

AYŞE ÜNLÜCE

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

Eskişehir'de modern tarım yöntemlerinin yaygınlaştırılması, vatandaşların bilinçlendirilmesi, kırsaldan kente göçün azaltılması ve genç çiftçilerin kırsala dönüşünün sağlanması da öncelikli hedeflerimiz arasında yer alıyor.

"SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIMSAL FAALİYETLERİ ÖN PLANDA TUTUYORUZ"

Başkan Eyüp Kahveci, Kütahya Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Köyden mahalleye dönüştürülen bölgelerde sebze-meyve ticaretini geliştiriyoruz. Geleneksel pazaryerleri ve satış noktaları oluşturmayı amaçlıyoruz. Bu alanları "Geleneksel Pazaryerlerinde Alışverişin Keyfi" sloganıyla tanıtacağız. Bu sayede hem ticareti geliştireceğiz hem de Kütahya'nın ekonomisine katkıda bulunacağız. Köyden mahalleye dönüştürülen bölgelerdeki vatandaşları desteklemek amacıyla "Çiftçilerimize Yeni Bir Nefes: Bedava Tohum Desteği" sloganıyla bir destek projesi başlattık. Belediyemizin Park ve Bahçeler Müdürlüğü aracılığıyla vatandaşlara ücretsiz tohum desteği vereceğiz. Bu sayede bölgemizin kalkınmasını ve tarımsal sürdürülebilirliği sağlayacağız.

Geven Bölgesi'ndeki jeotermal su kaynağı sayesinde jeotermal seracılık konusunda araştırmalar ve fizibilite çalışması başlattık. Proje kapsamında fayda ve maliyet analizleri yaptık, gerekli yatırımları da hesaplayacağız. Bu doğrultuda proje için harekete geçeceğiz. Kütahya'nın bereketli toprakları jeotermal seracılıkla can bulacak. "Lezzetli Bir Gelecek için Organik Meyve Üretiyoruz" sloganıyla organik meyve yetiştiriciliğine odaklanan bir proje geliştirdik.

Sözleşmeli tarıma organik meyve yetiştiriciliğini de dahil ederek çiftçileri organik tarıma teşvik ediyoruz. Organik kuru ve dondurulmuş meyve işletmeciliğine yatırım yapmayı, toplumsal fayda sağlayan tarımsal faaliyetleri desteklemeyi amaçlıyoruz.

TARIM POLİTİKALARI

EYÜP KAHVECİ

Kütahya Belediye Başkanı

İthalat ve ihracatta yoğun talep gören tıbbi ve aromatik bitkileri tespit ediyoruz, bu bitkileri yetiştirmek ve işlemek için tesisler kurmayı hedefliyoruz. Bu tesisler aracılığıyla hem Kütahya'nın ekonomisine katkı sağlanacak hem de dış pazarda avantaj elde edilecek. Dış ticarete yer almayı hedeflediğimiz için bu projenin çok verimli olacağını düşünüyorum.

"ÜRETİCİLERE FİNANSAL DESTEK VERİYORUZ"

Başkan Filiz Gencan Akın, Edirne Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Tarım politikalarımız doğrultusunda çiftçileri desteklemeyi ve üretimi artırmayı amaçlıyoruz. Bu kapsamda tarımda girdi maliyetlerini düşürmeye yönelik çalışmalar yapıyoruz. Üreticilere finansal destek veriyoruz, üretim süreçlerini kolaylaştırıyoruz, ata tohumlarını korumak ve gelecek nesillere aktarmak amacıyla projeler yürütüyoruz. Ata tohumlarının kalitesini, ürün çeşitliliğini ve biyolojik mirası korumayı hedefliyoruz. Üreticilerin pazarlama faaliyetlerini destekliyoruz, ürünlerin daha geniş kitlelere ulaştırılmasına yardımcı oluyoruz. Yerel pazarları canlandırıyoruz. Gıda güvenliğini artırıyoruz. Yerel üreticilerin ürettiği sağlıklı ve doğal ürünleri hemşerilerimize ulaştırıyoruz.

Edirne, çeltik ve ayçiçeği üretiminde birinci, buğday üretiminde dördüncü sırada yer alıyor. Bu başarıya sahip çıkmayı, çiftçilere destek olmayı görev biliyoruz. 14 Mayıs Çiftçiler Günü'nde, Edirneli çiftçilere mazot, yem, gübre ve ilaç desteği içeren "Edirne Belediyesi Üretici Destek Kartları" takdim edildi. Bu kartlar sayesinde çiftçilerin mali yükünü bir nebze de olsa azalttık, sürdürülebilir üretime katkıda bulduk. "Tohum Takas Şenliği" düzenlemeye devam edeceğiz. "Tohum Takas Şenliği" kapsamında tohum kalitesini korumayı ve ata tohumlarını güçlendirmeyi amaçlıyoruz. Edirneli üreticilere, çiftçilere ve hayvancılıkla uğraşan vatandaşlara ihtiyaç duydukları alanları, modern tarım ve hayvancılık uygulamalarına geçiş sürecini destekleyecek eğitimler vereceğiz.

Edirne Toprak ve Bereket Merkezi, ücretsiz toprak analizi yapacak. Bu merkezde hem çiftçilere yol göstereceğiz hem de üretim yapan kooperatiflere danışmanlık hizmeti sunacağız. Gerek yeni gerek tecrübeli çiftçilere ücretsiz eğitimler vermeyi hedefliyoruz. "Bostan Edirne" projesi kapsamında yerel üreticilerin lisanslı ve organik ürünlerinin satışının yapılacağı özel satış noktalarını hizmete açacağız. Çiftçilerin ve üreticilerin her zaman yanındayız, onların en büyük destekçisiyiz.

TARIM POLİTİKALARI

FİLİZ GENCAN AKIN

Edirne Belediye Başkanı

"KALKINMA KOOPERATİFLERİ KURUYORUZ"

Başkan Özkan Yalım, Uşak Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Uşak, tarımsal üretim açısından verimli bir bölgede yer alıyor. Kentimiz, tarımda yenilikçi projeler için kullanılabilir jeotermal kaynaklara da sahip. 2024-2029 hizmet döneminde tohum çeşitlerini artırmak ve sürdürülebilir tarımı desteklemek amacıyla Tohum Takas Derneği'yle ortak projeler yürütmeyi hedefliyoruz. Tohum takas etkinlikleri düzenleyerek hem çiftçileri bir araya getireceğiz hem de çiftçilerin bilgi ve deneyimlerini birbirleriyle paylaşmasını sağlayacağız. Hedefimiz, bölgemizdeki tarımın sürdürülebilirliğini sağlamak. Organik ürünlerin satışı için pazar yerlerinde özel alanlar oluşturacağız. Bu sayede tüketiciler organik ürünlere kolayca ulaşabilecek. Hemşerilerimizi organik ürün tüketimine teşvik edeceğiz. Kentimizin uygun alanlarında hobi bahçeleri kuracağız. Bu bahçelerden verim alabilmek için altyapı çalışmaları yürüteceğiz. Vatandaşlar, hobi bahçelerinde çiçek, meyve ve sebzeye yetiştirme imkânı bulacak.

Jeotermal enerjinin seracılık gibi çeşitli tarımsal faaliyetlerde kullanılması için teşvik projesi başlatacağız. Bu projeye, jeotermal enerjiyle ısıtılan seralarda yıl boyu üretime devam etmeyi hedefliyoruz. Jeotermal kaynakları verimli kullanmak ve sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla fizibilite ve altyapı projeleri hazırlayacağız. Tarımsal kalkınma kooperatifleri kuracağız. Uşak'a özgü tarım ürünlerini markalaştırma çalışmalarımız devam ediyor. Bu çalışmalar kapsamında tanıtım projeleri hazırlıyoruz. Coğrafi işaret tescilli alan ürünler başta olmak üzere ürünlerin tanıtım ve pazarlamasına yönelik çalışmalara katkıda bulunacağız.

TARIM POLİTİKALARI

ÖZKAN YALIM

Uşak Belediye Başkanı

"TARIMSAL ÜRETİMDE YENİ BİR DÖNEM BAŞLATIYORUZ"

Başkan Mehmet Gürel, Yalova Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Yalova, coğrafi konumu ve tarımsal üretimin devam ettiği köyleriyle ülkemizin önemli üretim merkezlerindedir. 2024-2029 hizmet döneminde bölgemizin avantajlarını kullanarak üreticilerle bir arada olacağız, hep birlikte yenilikçi ve sürdürülebilir projeleri hayata geçireceğiz.

Sürdürülebilir bir yaşamı ve katma değer yaratan üretimi desteklemek amacıyla önemli bir adım attık. Yalova'da tarımsal üretimi ve hayvancılığı geliştirmek, çiftçilere destek olmak için belediyemiz bünyesinde Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü'nü kurduk. Bu sayede hem çiftçilere destek olacağız hem de yerel üretimin katma değerini artıracacağız.

Yalova, coğrafi özellikleri ve iklim koşulları nedeniyle geniş bir tarımsal ürün yelpazesine sahip. Bu zenginliğin korunması ve kentimizin ekonomik açıdan kalkınması için coğrafi işaretli ürünlerin üretimi ve pazarlanması önem taşıyor.

Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü, bu ürünlerin en etkili şekilde pazarlanması için çalışacak, bu alanda örgütlenme kültürünün gelişmesine öncülük edecek.

Dünya çapındaki ekonomik kriz ve iklim krizi sebebiyle gıda ihtiyacı, tarımsal üretimin değeri her geçen gün artıyor. Geleneksel tarım yöntemleriyle yetiştirilen sağlıklı gıda ürünleri yoğun talep görüyor. Yerel yönetimlerin de bu sürece katkıda bulunması gerekiyor.

Üretici kooperatiflerine ve üreticilerin dernekleşmesine destek veriyoruz. Kooperatif ve derneklerin işbirliği yapabileceği alanlarda ortak platformlar geliştireceğiz. Tarımsal ürünlerin satış ve pazarlama sürecini göz önünde bulundurarak ihtiyaca yönelik projeler geliştireceğiz.

Belediyemize ait arazilerde fidan, fide ve tohum yetiştireceğiz. Yetiştirdiğimiz yerel tohumları muhafaza edeceğiz. Bu tohumları paylaşmayı ve tohum çeşitlerini artırmayı amaçlıyoruz. Tarımsal üretimde ve hayvancılıkta kullanılması için aşılama (aşu materyali vb.) yönelik çalışmalar yapacağız. Yalova'da üretilen ürünlerin tanıtımı ve satışı için dijitalleşme çalışmaları yapıyoruz. Bu çalışmalar sayesinde satış ve pazarlama sürecini kolaylaştıracağız.

Bölgemizdeki köylerde tarımsal üretim, bağ ve bahçe işleri devam ediyor. Bölgenin en büyük köylü pazarlarından birine ev sahipliği yapıyoruz. Bu kültürün devam etmesini istiyoruz. Geleneksel tarımı desteklemeyi amaçlıyoruz. Bölgemize "Slow Food" tescilli "Yeryüzü Pazarı" kazandırmak istiyoruz. Küçük aile çiftçiliği yapan üreticilerin ürünlerini bu pazarda kurumsal bir kimlikle gastronomi meraklılarıyla buluşturmayı hedefliyoruz. Amacımız, Yalova'nın tarımsal kimliğini koruyarak geleceğe taşımak, bu süreçte üreticilere

TARIM POLİTİKALARI

MEHMET GÜREL

Yalova Belediye Başkanı

her türlü desteği sağlamak. Belediyemizin tüm birimleri ile birlikte çiftçiler, üreticiler için çalışıyoruz. Yalova'da tarımsal üretim potansiyelinin en üst seviyeye ulaşacağı yeni bir dönem başlıyor.

"ÜRETİCİLERLE İŞBİRLİĞİ YAPIYORUZ"

Başkan Ali Orkun Ercengiz, Burdur Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

İklim krizi, dünya genelinde yağışların azalması ve su kaynaklarının tükenmesi gibi ciddi sonuçlara yol açıyor. Bu durum hem tarımsal üretimi olumsuz etkiliyor hem de çiftçileri ve yerel ekonomiyi olumsuz etkiliyor. İklim krizinin olumsuz etkilerini azaltmak ve sürdürülebilir tarımı teşvik etmek amacıyla İzmir Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle "Ata Tohumu Ata Toprağıyla Buluşuyor" projesini hayata geçirdik. Proje, iklim krizinin etkileriyle mücadele ve karakılıçık buğdayının yaygınlaştırılması sürecinde önemli bir adım oldu. Projeye 2022 yılında başladık, ilk etapta beş köydeki arazilerde karakılıçık buğdayı ektik. 2023 yılında bu sayıyı artırdık, 10 köyde toplam 1.500 dekarlık alana karakılıçık buğdayı ekilmesini sağladık. Elde edilen ürünleri Toprak Mahsulleri Ofisi'nin belirlediği fiyatın iki katına satın aldık. İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2021 yılında buğday fiyatı 2.160 TL seviyesindeyken buğday alımını 7.000 TL'den garanti ederek çiftçilere destek oldu.

2023 yılında Toprak Mahsulleri Ofisi buğday fiyatını 7.000 TL olarak açıkladığında çiftçilerden buğdayı 14.000 TL'ye satın alarak desteğimizi sürdürdük. 2023 yılında 10.000 metrekarelik alana nusrat tohumu ektik. Üç farklı yöntem kullanarak yaptığımız deneme ekiminden yağışların da etkisiyle yüksek verim alındı. Elde edilen ürünü ihtiyaç sahibi vatandaşlar için hazırladığımız gıda paketlerine eklemek un olarak ekledik, 2.000 haneye ulaştırdık. Kuraklık ve su kaynaklarının azalması, bölgemizdeki tarımsal faaliyetleri etkiliyor. Bu nedenle içme suyu havzasını korumayı hedefliyoruz.

TARIM POLİTİKALARI

ALİ ORKUN ERCENGİZ

Burdur Belediye Başkanı

Daha az su tüketen ürünlerin üretilmesini teşvik ediyoruz. Projelerimizi her yıl geliştirerek daha fazla sayıda üreticiyle işbirliği yapmayı amaçlıyoruz. Tarımsal üretimi sürdürülebilir kılmak ve yerel ekonomiyi güçlendirmek amacıyla çalışmalarımıza devam edeceğiz. İklim krizi ve kuraklıkla mücadele etmek için yerel yönetimlerin sürdürülebilir tarım politikaları geliştirmesi önem taşıyor.

"ORGANİK TARIMI YAYGINLAŞTIRIYORUZ"

Başkan Selahattin Ekicioğlu, Kırşehir Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Sürdürülebilir ve organik tarımı teşvik etmek amacıyla tarım uygulamalarına ağırlık verdik. 2019 yılında 10.000 metrekarelik alanda 24.000 adet lavanta çeliği yetiştirdik, 2021 yılında ilk hasadı yaptık. Elde edilen ürünleri hemşerilerimize dağıttık. Bu yıl, 4. Lavanta Şöleni düzenledik, şenliğe katılım yoğun oldu. Lavanta üretimi için vatandaşlara dağıttığımız lavanta çeliği sayısını her yıl artırıyoruz, bu sayı 2024 yılı için 20.000 adet olarak belirlendi. Organik tarımda yerli tohum kullanımının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Üreticilere her yıl ücretsiz tohum dağıtıyoruz. 2024 yılında yaklaşık 3.000 adet tohum dağıttık. Belediyemize ait tarlalarda ve bahçelerde iyileştirme çalışmaları yaptık, badem, gül çeliği, mercimek ve nohut üretimine başladık.

2024-2029 hizmet döneminde hedefimiz, lavanta ve gül bahçelerinin sayısını, verimini artırmak. Kadın kooperatiflerini güçlendirmeyi, lavanta ve gülden yağ üretimini geliştirmeyi hedefliyoruz. Kadın kooperatifleri aracılığıyla üretilen ürünlerle yerel ekonomiye katkıda bulunmayı hedefliyoruz. Tohum ve fide dağıtımına da her yıl devam edeceğiz.

TARIM POLİTİKALARI

SELAHATTİN EKİCİOĞLU

Kırşehir Belediye Başkanı

"ZEYTİN ÜRETİMİNİ GELİŞTİRMİYİ AMAÇLIYORUZ"

Başkan Metin Gürbüz, Sinop Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Ekonomik kalkınma ve yerel büyüme açısından tarım politikalarının önemini farkındayız. Bu nedenle tarım alanında daha önce başlattığımız projelerin üzerine yenilerini ekliyoruz. Sinop, tarih boyunca zeytinciliğin önemli merkezlerinden biri oldu. Kentimizde zeytin üretimini geliştirmek istiyoruz. Asırlık Sinop zeytinini yeniden marka hâline getirecek çalışmalar yürütüyoruz. Amacımız, Zeytinlik Mahallesi'nde oluşturduğumuz zeytin bahçelerinin sayısını artırmak. Bu bahçelerden elde edilecek ürünlerin kalitesini artırmayı hedefliyoruz. Kentimizin hafızasında yer eden üzüm ve badem bahçelerini yeniden oluşturacağız, Sinop'u meyve bahçeleriyle donatacağız.

Sinop aynı zamanda bir balıkçı kenti. Kentimize balıkçılıkta ve deniz mahsullerinde değer katacak bir işbirliği yaptık. Sinop Balık Ürünleri İşleme Tesisi'nin "BROP" projesinde %15 payımız var. Su ürünlerinin işlenerek bir markaya dönüşmesine önem veriyoruz. Bu proje sayesinde hem yeni istihdam alanları açacağız hem de balıkçılığın sürdürülebilirliğini sağlayacağız. Tarım politikalarının ve üretim temelli politikaların destekçisi olmaya devam edeceğiz.

TARIM POLİTİKALARI

METİN GÜRBÜZ

Sinop Belediye Başkanı

"ATALIK TOHUMLARLA ÜRETİMİ CANLANDIRIYORUZ"

Başkan Melek Mızrak Subaşı, Bilecik Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Verimli toprakları ve tarıma elverişli iklimi sayesinde Bilecik'te yıl boyunca farklı ürünler yetiştiriliyor. Bu zenginliğin farkındayız. Belediyemizin imkânları ölçüsünde, projeler ve çalışmalarla bu zenginliği değerlendirmeyi amaçlıyoruz. Çiftçilerin ekonomik açıdan zor bir dönemden geçtiğini biliyoruz. İstanbul Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle toplam 793.000 fideyi çiftçilere dağıttık. Bu sayede hem çiftçilere destek olduk hem atalık tohumların kullanımını artırdık hem de ürün çeşitliliği sağladık. Eski İstanbul yolu üzerindeki orta refüje lavanta diktik, lavantaları gerekli testlerden geçirdik. Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'ne katkıda bulunmak amacıyla testleri geçen lavantaları değerlendirdik (lavanta kolonyası, lavanta yağı, oda kokusu, sabun) Bu alanda üretime ve çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, mağazalar ve internet aracılığıyla ürünleri satışa sunuyor.

Atıl durumdaki arazilere karakılıç buğdayı ekilmesini sağlıyoruz. Bu proje kapsamında elde edilen buğdayı çiftçilere dağıtıyoruz. Buğdayın bir kısmıyla sosyal tesislerimizin ihtiyaçlarını karşılamak için un üretiliyor. Bu sayede atalık tohum kullanımını yaygınlaştırmayı umuyoruz. Belediyemizin Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne ait serada da çalışmalarımız devam ediyor. Özellikle kış mevsiminde ürettiğimiz bitkileri bahar ve yaz mevsiminde çeşitli bölgelere dikiyoruz, kentimizi yeşillendiriyoruz. Çiçekleri kendi seramızda yetiştiriyoruz. Böylece belediye bütçesine de katkıda bulunuyoruz. Sera alanında kompost gübre üretiliyor. Kent genelinde biçilen çimleri ve dökülen yaprakları topluyoruz. Bu çalışma sonucunda elde edilen gübre, bölgemizde yetişen süs bitkilerinin ekimi için kullanılıyor. Bu sayede geri dönüşüme de katkıda bulunuyoruz.

Düşük taban fiyatları ve artan maliyetler neticesinde arazilerini terk eden çiftçilerin yanındayız. CHP'li belediyeler, çiftçilere destek olmaya devam edecek. Üretimi canlandırarak ülkemizi ithal tarım ürünlerinden kurtarmayı hedefliyoruz.

TARIM POLİTİKALARI

MELEK MIZRAK SUBAŞI

Bilecik Belediye Başkanı

"TARIMSAL ÜRETİMİ GELİŞTİRMİYİ ÖNEMSIYORUZ"

Başkan Bilgehan Erdem, Artvin Belediyesi'nin tarım politikalarını CHP Belediye Gazetesi'ne anlattı:

Göreve başladığımızdan günden bu yana bütçe düzenlemeleri ve mali imkânsızlıklar sebebiyle aksaklıklar yaşıyoruz. Bu nedenle sera ve bahçe projelerimiz, tarımsal üretime ilişkin çalışmalarımız henüz proje aşamasında. Yaz sonunda çalışmalarımıza başlamayı hedefliyoruz. Atalık tohumların bir kısmını yetiştirip fide hâline getiriyoruz ve vatandaşlara ücretsiz dağıtıyoruz. Atalık tohumların yetiştirilmesiyle elde edilmiş 15.000 kök ata tohumu fidesini Artvinli çiftçilere dağıttık (mayıs ayının sonundaki verilere göre). Bu uygulamayı sürdüreceğiz.

2024-2029 hizmet döneminde hayata geçirmeyi planladığımız tarım politikalarımız kapsamında çalışmalarımızı başlatıyoruz. Öncelikli hedefimiz, çevreye, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeden, sürdürülebilir üretim sistemi oluşturmak.

TARIM POLİTİKALARI

BİLGEHAN ERDEM

Artvin Belediye Başkanı

Bu çalışmalarımızın temelini oluşturmak amacıyla toprak analizi çalışmalarına ve gübreleme uygulamalarına başlayacağız. Tarlalar ve bahçeler için zararlı canlılarla mücadele kapsamında çalışmalarımız devam ediyor. Aynı zamanda sulama çalışmalarını ve projelerini hızla hayata geçirmeyi planlıyoruz.

BELEDİYELERDEN
HABERLER

HİZMET

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, iş arayan vatandaşlar için hazırlanan ulaşım hizmetini açıkladı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bölgesel İstihdam Ofisleri aracılığıyla iş başvurusu yapan vatandaşlara ulaşım desteği veriyor. Başvuru sahiplerinin iş görüşmelerine daha rahat gitmesi için üç ay süreyle günde dört sefer ücretsiz toplu ulaşım desteği verilecek. Hizmetin giderlerini Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Müdürlüğü karşılayacak.

Manisa Büyükşehir Belediyesi'nin yeni projesi "Kent Lokantası" için çalışmalar başladı.

Manisa Büyükşehir Belediyesi, dar gelirli vatandaşlara uygun fiyatlı ve lezzetli yemekler sunmayı amaçlayan "Kent Lokantası" projesini hayata geçirdi. Kent lokantalarının ilki, Bahri Santepe Gençlik Merkezi'nde açıldı. Projenin, öğrencilerin ve dar gelirli vatandaşların yoğun olduğu bölgeler öncelikli olmak üzere Manisa geneline yayılması planlanıyor. Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Ferdi Zeyrek, "Manisa'da sosyal belediyeçilik anlayışımızı her alanda sürdürüyoruz. "Kent Lokantası" projemiz de bunlardan bir tanesi," dedi.

Amasya Belediyesi, "Cepte Anons" uygulamasını hayata geçiriyor.

Amasya Belediyesi'nin hayata geçirdiği "Cepte Anons" uygulamasıyla vatandaşların her duyurudan haberdar olması amaçlanıyor. Vefat, kayıp, su ve elektrik kesintisi, etkinlik, meteoroloji bilgisi, hizmetler ve genel duyurular, "Cepte Anons" uygulaması sayesinde cep telefonlarından takip edilecek. Uygulamadan yararlanmak için "Cepte Anons" uygulamasının cep telefonlarına indirilmesi ve Amasya'nın listeye eklenmesi gerekiyor. "Cepte Anons", doğal afetlerde kullanılmak üzere düdük sesi ve S.O.S ışığı uygulamalarını da içeriyor.

İzmit Belediyesi, Halkla İlişkiler Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren "Çınar Halk Masa", vatandaşlardan tam not aldı.

İzmit Belediyesi, "Çınar Halk Masa" ile 7/24 vatandaşlara hizmet veriyor. "Çınar Halk Masa", çağrı merkezi, karşılama hizmeti, koordinasyon merkezi ve memnuniyet ekibiyle vatandaşlara yardımcı oluyor. Vatandaşlar, talepleriyle ilgili sonucu iki gün içinde öğrenebiliyor. Ayrıca Halkla İlişkiler Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren "WhatsApp İhbar Hattı" sayesinde vatandaşlar İzmit Belediyesi'ne direkt ulaşabiliyor.

Bayraklı Belediyesi, evde bakım hizmeti veriyor.

Bayraklı'da yaşayan yatalak hasta, yaşlı veya engelli vatandaşlar için evde bakım hizmeti başlatıldı. Evde doktor ziyareti hizmeti veren, bakım, onarım ve tadilat işlerini yapan Bayraklı Belediyesi ekipleri, kişisel bakım ve evde kuaför hizmeti de vermeye başladı. Bayraklı Belediye Başkanı İrfan Önal'ın seçim vaatleri arasında yer alan evde bakım hizmeti kapsamındaki çalışmalardan vatandaşlar memnun kaldı. Vatandaşları evlerinde ziyaret ederek talep ve önerilerini dinleyen Başkan Önal, imkânlar dahilinde ilçe sakinlerinin her zaman yanında olacaklarının sözünü verdi.

Kartal Belediyesi, "Pırl Pırl Kartal" sloganıyla hizmetlerine devam ediyor.

"Pırl Pırl Kartal" sloganıyla ilçe genelinde temizlik seferberliği başlatan Temizlik İşleri Müdürlüğü çalışmalarına devam ediyor. Kartal Belediye Başkanı Gökhan Yüksel, gün boyu devam eden çalışmalar sırasında ekiplere eşlik ediyor, mahalle sakinleri ve esnafla bir araya geliyor. Ekipler, temizlik, yol bakım, onarım, asfaltlama, ilaçlama ve çevre düzenleme çalışmalarını yapıyor.

Mezitli Belediyesi, 2024-2029 stratejik plan hazırlıkları kapsamında mahalle çalışmaları düzenliyor.

Mezitli Belediye Başkanı Ahmet Serkan Tuncer, Mezitli Belediyesi'nin 2024-2029 stratejik plan hazırlıkları kapsamında düzenlenen mahalle çalışmalarına devam ediyor. Başkan Tuncer, mahalle çalışmaları kapsamında her gün bir mahallede vatandaşlarla buluştu. Mahalle çalışmalarında, vatandaşların talepleri ve önerileri dinleniyor, Mezitli'nin geleceği için önemli adımlar atılıyor. Vatandaşların sorunlarını ve beklentilerini doğrudan iletme fırsatı bulduğu çalışmalar, belediyenin beş yıllık vizyon belgesine katkıda bulunuyor.

TARIM, HAYVANCILIK VE ÜRETİCİYE DESTEK

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kadınlar için Kadifekale'de kurduğu mahalle bostanında hasat başladı.

Kadifekale'deki mahalle bostanında hasat zamanı geldi. Kadifekaleli kadınlar, altı dönümden oluşan bostanda yazlık ve kışlık sebze ekiliyor. Kurulan bostanlarda toplam 137 kadın çalışıyor. Bostan sayesinde pazar alışverişine daha az gittiklerini belirten kadınlar, bostanda hem huzur bulduklarını hem de sosyalleştiklerini ifade ediyor. Atalık tohumlardan oluşan fidelerin ve ürünlerin ekimi için kullanılan suyu ise İzmir Büyükşehir Belediyesi karşılıyor.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin ürettiği bal dünya çapında tescillendi.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin ürettiği çam, çiçek ve meşe balı, "Altın Ödül" kazandı. Yarışmaya katılan üreticilerin ürünleri bir dizi testten (laboratuvar testi ve duyuşal testi) geçti. Yarışmalar esnasında herhangi ürünlerin üzerinde etiket veya belirleyici unsur yer almadı. Balıkesir, ürettiği balı dünyaya tanıttı.

Uşak Belediyesi'nin düzenlediği "Tarhana Festivali", Guinness Rekorlar Kitabı'na girmeye hazırlanıyor.

Uşak Belediyesi, tarhanayı dünyaya tanıtmak için bir festival başlattı. Uşak Belediye Başkanı Özkan Yalım'ın girişimiyle düzenlenen Tarhana Festivali, Guinness Rekorlar Kitabı'na girecek. Festival kapsamında dev kazanda tarhana çorbası pişecek. "Tarhana Festivali" hem kentin turizm potansiyelini artıracak hem de Uşak tarhanasını markalaştıracak.

Safranbolu Belediyesi, öğrencileri tanımla buluşturdu.

Safranbolu Belediyesi Nazmiye Yeşilyurt Gündüz Çocuk Bakımevi'nin öğretmen ve öğrencileri, Safranbolu Belediyesi'ne ait Yazıköy Uygulama ve Üretim Birimi'ni ziyaret etti. Safranbolu Belediyesi'nin seralarında yetiştirilen domates, biber, salatalık gibi çeşitli tarım ürünlerinin hasadı yapıldı. Öğrenciler, tarım inceliklerini ve üretim sürecini yakından gözlemledi. Uzman ekipler, tarım ürünlerinin toprakla buluşmasından hasat edilme aşamasına kadar geçen süreci anlattı. Öğrenciler, domates, biber ve salatalık topladı, tarımın ne kadar emek gerektiren bir iş olduğunu deneyimledi.

Efeler Belediyesi'nin karakılçık buğdayından ürettiği ekmekler "Efe Bakkal" raflarında yerini aldı.

Efeler Belediyesi, belediyeye ait tarım arazilerinde karakılçık buğdayı yetiştirerek un ve sağlıklı ekmekler üretti. Karakılçık buğdayından elde edilen unla yapılan ekmekler "Efe Bakkal" raflarında yerini aldı, uygun fiyata vatandaşların beğenisine sunuldu. Gluten oranı düşük, A, E, K ve C vitaminiyle potasyum, fosfor, demir, lif ve protein yönünden zengin olan karakılçık buğday ekmekleri yoğun ilgi gördü. Efeler Belediye Başkanı Anıl Yetişkin, "Yerel tarımı desteklemeye ve ata tohumlarının gelecek nesillere aktarılmasına katkıda bulunmaya devam edeceğiz," dedi.

Kemer Belediyesi'nin düzenlediği lavanta tanıtım etkinlikleri devam ediyor.

Kemer Belediyesi, 2.650 metrekarelik arazide lavanta bahçesi oluşturdu. Lavanta tanıtım etkinlikleri kapsamında Kemer Belediyesi'nin Gedelme Yaylası'nda oluşturduğu lavanta bahçesinin hasadı yapıldı. Lavanta hasadına, Kemer Belediye Başkanı Necati Topaloğlu'nun eşi Fikriye Topaloğlu, Kemer Belediyesi Meclis Üyesi Sema Özdemir, Ahmet Erkal Destek Eğitim Kursu Müdürü Suat Göv ve vatandaşlar katıldı. Etkinliğe katılmak isteyen vatandaşlar, belediye önünden kalkan araçlarla lavanta bahçesine götürüldü.

EĞİTİM

Adana Büyükşehir Belediyesi, belediye personeline yönelik eğitimler düzenliyor.

Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Çocuk Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Her Yer Çocuk Derneği işbirliğiyle belediye personeline kapasite geliştirme eğitimi verildi. Eğitimde, "Bir kentte çocuk olmanın dezavantajları nelerdir?", "Dezavantajları gidermek için yerel yönetimlere hangi görevler düşer?" gibi sorulara cevap arandı. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, Çocuk Koruma Kanunu gibi temel metinlerden yola çıkılarak çocuklara yönelik yaklaşımlar üzerinde çalışıldı.

Denizli Büyükşehir Belediyesi, "Matematik, Fizik ve Satranç Gençlik Kampı" düzenledi.

Denizli Büyükşehir Belediyesi, lise öğrencileri için "Matematik, Fizik ve Satranç Gençlik Kampı" düzenledi. Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Bülent Nuri Çavuşoğlu, kamp programının lise müfredatına ya da üniversite giriş sınavları gibi belirli bir alana yönelik olmadığını belirtti. Program, matematik, fizik ve satranç alanlarına meraklı öğrencilere ulaşmayı, öğrencilerin soyut matematik ve fizik alanına yönelik ilgisini geliştirmeyi amaçlıyor. Kamp kapsamında seminer, söyleşi, araştırma toplantıları, resital, gökbilim ve gökyüzü gözlem, drama, tiyatro, spor, resim, karikatür, sinema gibi birçok farklı etkinlik yer alıyor.

T.C. DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
MATEMATİK, FİZİK ve SATRANÇ GENÇLİK KAMPI BAŞLIYOR!

KATILIM ÜCRETSİZDİR
İletişim: 0 258 262 11 22 - 0 258 280 25 67

Başvuru Tarihi: 3-15 Temmuz 2024
www.denizli.bel.tr
Başvuru için lütfen sitemizi ziyaret ediniz.

Bülent Nuri ÇAVUŞOĞLU
T.C. DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI

Giresun Belediyesi ve Giresun Kent Konseyi, genç yetenekleri desteklemek amacıyla üniversite yetenek sınavlarına hazırlık kursları düzenliyor.

Giresun Belediyesi ve Giresun Kent Konseyi işbirliğiyle düzenlenen üniversite yetenek sınavlarına hazırlık kursları başladı. Kurslar, öğrencilerin akademik başarısını, sanatsal ve kültürel becerilerini öne çıkarmayı hedefliyor. Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla hazırlık kursları ücretsiz planlandı. Kurs eğitmenleri de alanında uzman kişilerden seçildi. BESYO ve resim alanlarındaki hazırlık kursuna Giresun Belediyesi Halk Eğitim Merkezi de destek verdi.

GİRESUN KENT KONSEYİ

ÜCRETSİZ
ÜNİVERSİTE YETENEK SINAVLARINA
HAZIRLIK KURSU

BESYO PARKUR

RESİM

BAŞVURU TARİHLERİ
16 - 22 TEMMUZ

MÜRACAAT ADRESİ
KENT KONSEYİ GİRESUN BELEDİYESİ
EK HİZMET BİNASI KATI 3

İLETİŞİM
0 (454) 210 28 33

Adıyaman Belediyesi Sağlıklı Yaşam ve Spor Kompleksi'nde yaz spor okulu başladı.

6 Şubat depreminde büyük yıkıma uğrayan Adıyaman'da çocukların hayatlarına devam etmesi için çalışmalar sürüyor. Çocuklar için kültür, sanat ve spor faaliyetleri düzenleniyor. Adıyaman Belediyesi Sağlıklı Yaşam ve Spor Kompleksi bünyesinde yaz spor okulu açıldı. Yaz spor okuluna yaklaşık 2.500 öğrenci kayıt yaptırdı.

Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit, Türkiye'de bir ilk olan "Erken Çocukluk Gelişimi Projesi"ni anlattı.

Cumhuriyet Halk Partisi, eğitim alanında yaşanan sorunlara dikkat çekmek amacıyla "Eğitim Maratonu" düzenledi. CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in açılış konuşmasıyla başlayan etkinliğe, Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit de konuşmacı olarak katıldı. Başkan Özyiğit, "Erken Çocukluk Gelişimi Projesi" ve "Yenişehir Modeli" kapsamında hayata geçirdikleri çalışmaları paylaştı. Başkan Özyiğit, "Çocukların geleceği için elimizi taşın altına koyduk. Erken çocukluk eğitimine erişimin her çocuğun hakkı olduğuna inanıyoruz," dedi.

Erken Çocukluk Eğitimi

EĞİTİM MARATONU

Konuşmacılar
Suat Özpaçdas - CHP Genel Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Özgül Polat - Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Toran - İstanbul Kültür Üniversitesi
Abdullah Özyiğit - Mersin Yenişehir Belediye Başkanı

CHP

Çaycuma Belediyesi, 5. Çaycuma Günleri kapsamında söyleşi düzenledi.

Çaycuma Belediyesi, "Çaycumalılar Günü" etkinlikleri kapsamında "Filyos Kazıları" söyleşi düzenledi. Karadeniz'de ilk koloni kenti olan Sinop'un tarihinin MÖ 7. yüzyıla kadar uzandığını ifade eden Bartın Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Şahin Yıldırım, "Tios'ta yaptığımız çalışmalarda, eski zamanlara dayanan kayıtlar elde ettik. Karadeniz kıyılarında şu ana kadar tespit edilen en eski kent Tios. Tarih açısından çok önemli bir nokta olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Bunu sağlayan da doğal bir yarımada ve korunaklı bir liman," dedi.

Burhaniye Belediyesi, "Bağımlılıkla Mücadele Semineri" düzenledi.

Burhaniye Belediyesi, bağımlılıkla mücadele kapsamında önemli bir adım attı. T.C. Adalet Bakanlığı, Burhaniye Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'nde denetimli serbestlik tedbiri uygulanan kişiler için seminer düzenlendi. Kadın Danışma Merkezi'nde görev yapan sosyolog ve sosyal hizmet uzmanı Deniz Akcan Orcan tarafından verilen seminerde, "Madde Türleri ve Etkileri" başlıklı bir sunum yapıldı. Sunumda, çeşitli madde türlerinin tanımı ve bağımlılığın bireyler üzerindeki fiziksel ve psikolojik etkileri ele alındı. Burhaniye Belediyesi, bu tür bilinçlendirme çalışmalarını sürdürerek, toplum sağlığını koruma ve madde bağımlılığıyla mücadelede aktif rol alıyor.

Marmaris Belediyesi, öğrenciler için özel bir program düzenledi.

Marmaris Belediyesi İçmeler Atatürk Bilim ve Eğitim Parkı, yaz tatiline giren çocukların uğrak yerlerinden biri oldu. Yıl boyunca öğrencileri ağırlayan İçmeler Atatürk Bilim ve Eğitim Parkı'nda yaz tatili için özel bir program hazırlandı. Program kapsamında birbirinden farklı ücretsiz etkinlikler (film gösterimleri, resim atölyeleri, kitap okuma, zekâ oyunları, taş ve ahşap boyama vb.) düzenlenecek. Ayrıca sanatsal düşünme ve tasarım becerileri, analitik ve yaratıcı düşünme, gözlem yapma ve teknoloji kullanımı konularında eğitimler veriliyor.

KÜLTÜR-SANAT**Ankara Büyükşehir Belediyesi**, dünya mirası listesi için çalışma başlattı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara'da yer alan ve UNESCO Dünya Mirası Kalıcı Listesi'ne girebilecek yapılar için çalışma başlattı. Ankara'nın Polatlı ilçesinde bulunan Gordion Antik Kenti ve Ulus'taki Aslanhane Camii'nin sertifikaları hazırlandı. Antik dönemin önemli buluntuları arasında yer alan Gordion Antik Kenti, Ankara'dan listeye girmeye hak kazanan ilk dünya mirası oldu. Yapımı 13. yüzyıla dayanan, ahşap malzeme ve desteklerden oluşan Aslanhane Camii ise, listeye Ankara'dan giren ikinci kültür hazinesi oldu. Böylece Türkiye'de bulunan dünya mirası yapıların sayısı 21'e yükseldi.

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı işbirliğiyle düzenlediği "Uluslararası Bursa Festivali" yoğun ilgi gördü.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı, "Uluslararası Bursa Festivali" için işbirliği yaptı. Bu yıl 62.'si düzenlenen festivalde birçok eser sergilendi. Türkiye'nin en uzun soluklu festivallerinden biri olan Uluslararası Bursa Festivali'nin açılışında, Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde dünyaca ünlü flamenko topluluğu Siudy Garrido sahne aldı. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, "Festival boyunca sergilenecek her eser, Bursa'nın zengin kültürel dokusuna işlenmiş birer motif, ortak hikâyemizin birer parçasıdır," dedi.

Kütahya Belediyesi'nin girişimiyle Kütahya, Avrupa Seramik Rotası'na üye oldu.

Kütahya, Avrupa Konseyi tarafından 2012 yılında onaylanan Avrupa Seramik Rotası'na üye oldu. Bu üyelikle beraber Kütahya'nın uluslararası platformlardaki üyelik sayısı üçe yükseldi. Avrupa Seramik Rotası'na üye olan kentler, kültürel, ekonomik, turistik faaliyetleri destekliyor ve yürütüyor. Kütahya, seramik üzerine etkinlikler düzenleyerek Türkiye'nin ve Kütahya'nın tanıtımında etkin bir rol oynayacak.

Kırşehir Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, "OkuYorum Kitap Topluluğu" kurdu.

Kırşehir Belediyesi, kitapseverleri bir araya getiriyor. Kırşehir Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ve Kırşehir Kent Konseyi işbirliğiyle "OkuYorum Kitap Topluluğu" kuruldu. Topluluğun buluşması öncesinde, George Orwell'ın "Hayvan Çiftliği" adlı kitabının okuma planına alındığı duyuruldu. Etkinlikte, kitap hakkında sohbet edildi. Topluluğun öncelikleri arasında okuma bilincini topluma yeniden kazandırmak yer alıyor.

Ataşehir Belediyesi'nin desteğiyle "Karavan Tiyatrosu" vatandaşlarla buluştu.

Geleneksel Türk tiyatrosunu, kültürümüzü ve edebiyatımızı genç kuşaklara aktarmak amacıyla yola çıkan Karavan Tiyatrosu'nun yeni durağı Ataşehir oldu. Ataşehir Belediyesi tarafından hazırlanan organizasyonun yönetmenliğini Erkan Can yaptı. Bilal Çatalçekiç'in sahne aldığı "Meraklısı İçin Öylesine Bir Hikâye" adlı oyun, 26-27-28 Temmuz tarihlerinde Ataşehir'deki parklarda sahnelendi. Sait Faik Abasıyanık'ın vefatının 70. yılında, ünlü yazarın öykülerinden ve anılarından yola çıkılarak uyarlanan tiyatro oyunu "Karavan Tiyatrosu" konseptiyle tiyatroseverlerle buluştu.

ETKİNLİK

Afyonkarahisar Belediyesi'nin düzenlediği "Baba ve Çocuk Kampı" yoğun ilgi gördü.

Afyonkarahisar Belediyesi, Afyonkarahisar Valiliği, Türkiye Motosiklet Federasyonu ve Anadolu Motor ve Doğa Sporları Kulübü işbirliğiyle "Baba ve Çocuk Kampı" düzenlendi. Kamp kayıt ücretleriyle Afyon Motor Spor Merkezi'nde "Baba Çocuk Kampı Hatıra Ormanı" kurulacak, her aile kendi fidanını ormana dikecek. Afyonkarahisar Belediye Başkanı Burcu Köksal, "Ailelerin ve çocukların güvenle kentimize gelmesi ve unutulmaz anlar yaşayarak buradan ayrılması en büyük arzumuz," dedi.

Burdur Belediyesi, "Açık Hava Sinema Günleri" düzenledi.

Burdur Belediyesi'nin yaz etkinlikleri kapsamında düzenlediği "Açık Hava Sinema Günleri" yoğun ilgi gördü. İki hafta boyunca devam eden etkinlikte toplam yedi film gösterildi. Vatandaşlar hem yıldızların altında oturup yazın keyfini çıkarttı hem de güzel filmleri sinema kalitesiyle izleme fırsatı buldu.

Aydın Büyükşehir Belediyesi ve **Kuşadası Belediyesi**'nin birlikte düzenlediği yaz konserleri devam ediyor.

Aydın Büyükşehir Belediyesi ve Kuşadası Belediyesi, ortaklaşa düzenledikleri yaz konserleriyle vatandaşları kültür-sanat etkinlikleriyle buluşturmayı sürdürüyor. Kuşadası İsmail Cem Dostluk ve Barış Meydanı'nda yeni bir konser düzenlendi. Kuşadası'nda yaşayan vatandaşların ve turistlerin katıldığı konser, renkli görüntülere sahne oldu. Konserde sahneye çıkan Aydın Büyükşehir Belediyesi Konservatuvarı eğitmenlerinden oluşan orkestra ilgi topladı. Konser serisinin yaz boyunca devam edeceğini ifade eden Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, "Vatandaşları konserlerimize davet ediyoruz," dedi.

Tepebaşı Belediyesi, "İstihdam ve Kariyer Günleri" düzenledi.

Tepebaşı Belediyesi, iş arayanlar ve işverenleri buluşturmak amacıyla "İstihdam ve Kariyer Günleri" düzenledi. Etkinlik, Vecihi Hürkuş Havacılık ve Teknoloji Parkı'nda gerçekleştirildi. Eskişehirli firmaların katılımıyla gerçekleşen etkinliğe insan kaynakları müdürleri de katıldı. Firmalarla görüşmeye gelen 5.154 katılımcı, özgeçmişlerini yetkililere teslim etti, firma ve iş hakkında bilgi aldı. Tepebaşı Belediyesi Başkan Yardımcısı Suat Yalnızoğlu, "Çağımızın en büyük sorunu işsizlik. İşsizliği bir nebze olsun azaltmak için firmalarımızla bir araya geldik," dedi.

Çiğli Belediyesi, "Stop Motion Animasyon Atölyesi" düzenledi.

Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü'nün düzenlediği "Stop Motion Animasyon Atölyesi", 7-12 yaş arasındaki çocukların ilgisi yoğun oldu. Prof. Dr. Nermin Abadan Unat Kadın Yaşam Merkezi'nde düzenlenen atölye üç saat sürdü. Atölyeye katılan çocuklar, eğitimini aldıkları animasyon teknikleriyle kendi filmlerini yaptı. Çiğli Belediye Başkanı Onur Emrah Yıldız, "Çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirirken, teknolojiyi etkin ve üretken kullanmalarını teşvik etmek amacıyla atölyeleri çeşitlendirerek sürdüreceğiz," dedi.

SPOR

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Intercity Durgunsu Kano 2024 Türkiye Kupası Yarışları'na ev sahipliği yaptı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ve Türkiye Kano Federasyonu işbirliğiyle "Intercity Durgunsu Kano 2024 Türkiye Kupası Yarışları" düzenlendi. Sarsungur Göleti'nde yapılan yarışlara Türkiye'nin dört bir yanından 34 kulüp ve 328 sporcu katıldı. Türkiye Kano Federasyonu 2024 faaliyet programında yer alan "Intercity Durgunsu Kano 2024 Türkiye Kupası Yarışları", eleme yarışlarıyla başladı. Çekişmeli geçen yarışlar, final yarışları ve kupa töreniyle sona erdi.

Bartın Belediyesi Okçuluk Spor Kulübü sporcuları, şampiyonadan dereceyle döndü.

Bartın Belediyesi Okçuluk Spor Kulübü sporcuları, ASES U13 Açık Hava Okçuluk Türkiye Şampiyonası'nda dereceye girdi. Bartın Belediye Başkanı Muhammet Rıza Yalçınkaya, Düzce'de düzenlenen Türkiye Şampiyonası'nda dereceye giren sporcuları makamında ağırladı. Başkan Yalçınkaya, dereceye giren sporcuları ve Okçuluk Spor Kulübü Fahri Antrenörü Emrah Şenkal'ı tebrik etti. Bartın Belediyesi, gençlerin spor ve sosyal yaşamla iç içe olması amacıyla projelerine devam edecek.

ÇEVRE

Çanakkale Belediyesi'nin plajları bu yıl da mavi bayraklı sahil kategorisinde yer alıyor.

Uluslararası standartlardaki plajlara verilen "Mavi Bayrak", bu yıl da Çanakkale kent merkezindeki Barış Plajı, Mega Beach Belediye Halk Plajı, Güzelyalı ve Dardanos Belediye Halk Plajları'nda dalgalanıyor. 2015 yılından bu yana tüm Mavi Bayrak başvurularına sonuç alan Çanakkale Belediyesi'nin bu yılki başvurusu da olumlu sonuçlandı. Törende açılış konuşması yapan Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) Kuzey Ege İleri Koordinatör Vekili Yetkin Karabinalı, 2024 yılı itibarıyla Çanakkale il sınırlarında 8'i halk plajı, 5'i tesis plajı olmak üzere toplam 13 plajın "Mavi Bayrak" almaya hak kazandığını belirtti.

Zonguldak Belediyesi, içme suyu ve atık su hatlarının haritalarını çıkarıyor.

Zonguldak Belediyesi ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi işbirliğiyle Zonguldak'taki içme suyu ve atık su hatlarının haritaları çıkarılıyor. Proje, su hatlarının daha verimli yönetilmesi ve kaçak oranlarının minimum seviyeye indirilmesini amaçlıyor. Proje kapsamında mevcut hatların detaylı envanteri çıkarıldı ve ileri teknolojiler kullanılarak haritalandırma işlemi yapıldı. Zonguldak Belediye Başkanı Tahsin Erdem, "Bu çalışma, kentimizin altyapısının daha sağlam ve güvenilir hâle gelmesi için atılan önemli bir adımdır," dedi.

Kırıkkale Belediyesi, kentin hareketli noktalarına mobil atık getirme merkezi ve ambalaj atık kutuları yerleştirdi.

Kırıkkale Belediyesi, çevreci projelerine devam ediyor. Kentin en kalabalık noktalarına mobil atık getirme merkezleri ve ambalaj atık kutuları yerleştirildi. Kırıkkale'de her yıl 400 ton atığı geri dönüşüme kazandırdıklarını vurgulayan Kırıkkale Belediye Başkanı Ahmet Önal, bu sayıyı daha da yukarı çıkarmayı hedeflediklerini belirtti. İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü koordinesinde yerleştirilen mobil atık getirme merkezleriyle gelecek nesillere sağlıklı bir çevre bırakmak hedefleniyor. Zararlı atıkların doğadan temizlenmesi ve yeniden üretime kazandırılması için çalışmalar yapılıyor.

Kilis Belediyesi, sokakları çiçeklerle renklendirmeye devam ediyor.

Kilis Belediyesi, Kilis'i daha estetik bir hâle getirmek için çiçek dikme çalışmalarına devam ediyor. Kilis Belediye Başkanı Hakan Bilecen, çalışmalarını yerinde gözlemledi. Kilis Belediyesi, Kilis genelinde çiçek dikme çalışmalarını desteklemek için seralarda çiçek üretimine devam ediyor. Başkan Bilecen, "Kilis'i doğal güzelliklerle dolu bir kente dönüştüreceğiz," dedi.

Çankaya Belediyesi, çevrenin korunması ve doğayla uyumlu bir yaşam için önemli çalışmalara imza atıyor.

İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü, geri dönüşüm bilincini yaygınlaştırmak için çalışmalarına devam ediyor, daha yeşil ve sürdürülebilir bir kent yaratmak için projeler üretiyor. Çankaya Belediyesi, geri dönüştürülebilir atıkları ilçedeki konteynerlerin yanı sıra "1. Sınıf Atık Getirme Merkezi" ve "Geri Dönüşüm Merkezi" aracılığıyla topluyor. Nisan ayından bu yana toplam 2.000 ton atık geri dönüşüme kazandırıldı, çevre ve insan sağlığının korunmasına katkıda bulunuldu.

ULAŞIM

Muğla Büyükşehir Belediyesi, deniz otobüsü seferleri başlattı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, deniz ulaşımını daha verimli hâle getirmek amacıyla Turgutreis-Didim ve Fethiye-Marmaris arasında deniz otobüsü seferleri başlattı. Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Aras'ın seçim vaatlerinden biri olan projeye özellikle yaz aylarında karayollarındaki trafik yoğunluğunun azaltılması hedefleniyor. Başkan Aras, "Muğla'nın 1.480 kilometrelik kıyı şeridi var. Kıyı şeridini deniz ulaşımıyla birleştirmek için bu hizmeti başlatıyoruz. Fethiye'ye gelen bir vatandaş deniz yoluyla Marmaris'e, Bodrum'dan Didim'e konforlu ulaşım yapabilecek, hem karayolunda trafik yoğunluğu yaşamayacak hem de kıyılarımızın tadını çıkaracak," dedi.

Kastamonu Belediyesi, kentteki ulaşım problemine akılcı çözümler buluyor.

Kastamonu Belediyesi, Kastamonu'nun ulaşım sıkıntısına bilimsel çözümler bulmak için çalışmaya ve proje üretmeye devam ediyor. Bu kapsamda İstanbul Büyükşehir Belediyesi Metro İstanbul A.Ş. Proje Hizmetleri Ar-Ge ve Tasarım Hizmetleri'nden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Fatih Gültekin'le toplantı yapıldı ve işbirliği protokolü imzalandı, ulaşım düzenleme çalışmaları için detaylı proje hazırlıklarına başlandı.

TURİZMİN ÖNEMİ VE GELİŞMESİ İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

Bir bölgenin turistik cazibesi sadece o bölgenin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda kültürel mirasının korunmasına ve tanıtılmasına da olanak tanır. Yerel yönetimlerin bu süreçte üstlendiği rol, turizmin sürdürülebilirliği ve yerel halkın turizm olanaklarından en iyi şekilde faydalanması açısından önemlidir.

Turizm, bir bölgenin ekonomik canlılığını artırmanın ötesinde sosyal ve kültürel pek çok fayda da sağlar. Turizm, yerel ekonomiyi canlandırarak istihdam yaratır ve bölgeye dışardan gelen geliri artırır. Turizm sektöründe çalışan birçok kişi doğrudan veya dolaylı olarak bu faaliyetlerden geçimini sağlamaktadır. Turizmin teşvik edilmesi, ekonomik faydanın yanı sıra tarihi ve kültürel mirasın korunmasına yönelik farkındalığı artırır.

Turizm faaliyetleri yerel halkın yaşam kalitesini yükseltir. Bölgedeki altyapı yatırımları ve kamu hizmetleri hem turistlere hem de yerel halka daha iyi yaşam koşulları sunar. Sürdürülebilir turizm uygulamaları, doğal çevrenin korunmasına da yardımcı olur. Yerel yönetimler, çevre dostu politikalar geliştirerek hem turizmi hem de çevreyi koruyabilirler. Bu açıdan bakıldığında turizm, yerel yönetimler için vazgeçilmez bir ekonomik ve sosyal kalkınma aracıdır.

Turizmi geliştirmek için yerel yönetimlerin aktif ve stratejik adımlar atması, merkezi yönetimin gerekli yatırımları yapması, tüm yönetim birimlerinin ortak hareket etmesi ve uyum içinde çalışması gerekmektedir. Turizmin gelişmesi için önemli çalışmalar yapılmalıdır. Turistlerin bölgeye rahatça ulaşabilmesi için yolların, toplu taşıma sistemlerinin ve havaalanlarının iyileştirilmesi gereklidir. Konaklama ve dinlenme tesislerinin kalitesinin yükseltilmesi de önem taşır. Bölgenin turistik değerlerini ulusal/uluslararası platformlarda tanıtmak gerekmektedir. Bu kapsamda işbirlikleri yapılarak fuarlar, sosyal medya kampanyaları düzenlenebilir.

Yerel festivaller, kültürel etkinlikler ve spor organizasyonları da turist çekmek için etkili araçlardır. Bu tür etkinlikler hem bölgenin tanıtımını yapar hem de yerel ekonomiyi canlandırır. Tarihî ve doğal güzelliklerin korunması için projeler geliştirmek, bu alanları turizme kazandırmak da önemlidir. Bu çerçevede müze, ören yeri ve doğal park gibi turistik mekânlar oluşturulabilir. Sürdürülebilir turizm politikaları geliştirilerek turizmi canlandırmak ve çevreyi korumak mümkündür. Bu aynı zamanda yerel ekonominin sürdürülebilirliğini sağlar. Turizm sektöründe çalışanların ve yerel halkın bilinçlendirilmesi, eğitilmesi, kaliteli hizmet sunumu ve turist memnuniyeti açısından önem taşır. Turizmin geliştirilmesine yönelik çalışmalar uzun vadede yerel halk ve ülke ekonomisi için olumlu sonuçlar doğuracaktır. Merkezi yönetimin stratejik planlama ve sürdürülebilir politikalar üretmesi, yatırım yapması gereklidir. Turizme yapılacak yatırım sadece ekonomik kazanç sağlamakla kalmaz, aynı zamanda kültürel mirasın korunmasına ve toplumsal refahın yükseltilmesine katkıda bulunur.